

Upravnstvo: Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.

Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392.

Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 7 — Telefon 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 180.

Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17.749.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Še o problemu cen

Po neki statistiki, ki jo je objavila znana nemška revija »Wirtschaft und Statistik« so se v primeri z zadnjim mesecem pred izbruhom vojne najbolj podražile življenjske potrebščine v Rumuniji in Jugoslaviji, in sicer za več nego eno tretjino (33%), najmanj pa v Bolgariji in Madžarski, kjer znaša podražitev le okrog 10%. Tudi v državah, ki se vojskujejo, so se življenjski stroški mnogo manj podražili nego pri nas. Ta ugotovitev nujno sili k razmišljanju o vzrokih.

Res je, da se ne moremo izogniti podražitvi uvoznega blaga, zlasti surovin, toda s podražitvijo tega blaga še ne moremo utemeljevati dražine v obsegu, kakor jo doživljamo. Bilo bi pa pogrešno valiti vsu krivdo za današnjo dražino na špekulante in izkoriščevalce ter se vdajati utvari, da bo vse zopet v redu, če bomo te špekulante z vsi brezobzirnostjo preganjali in kaznovali. Gotovo so v današnjih razmerah neke umestne, temveč tudi potrebne najstrožje kazni za vse one, ki skušajo brezvestno izkoristiti pomanjkanje, toda samo taki ukrepi položaja ne bodo bistveno zboljšali. Špekulanti in drugi izkoriščevalci niso specialiteta naše države. Tudi drugod imajo vsaj v enakem številu brezvestne ljudi, ki skušajo navijati cene in doseči pretirane dobičke, če se jim za to nudi prilika. Po sebi se zato vsiljuje vraščanje, zakaj je Jugoslavija glede porasta dražine skoraj na prvem mestu med evropskimi državami. Madžarska in Bolgarija n. pr. sta po svoji gospodarski strukturi zelo podobni naši državi in tudi tam evropska vojna ni ostala brez sledov. Vendar so se v teh dveh državah cene dvignile samo v onem obsegu, ki ustreza podražitvi uvoznega blaga. Če bi delali odgovorno le špekulacije posameznih brezvestnežev, bi se podajali v nevarnost, da s tem prezmemo druge, enako ali celo še bolj tehtne vzroke ter na ta način bolezen zdravimo z nasprotnimi sredstvi.

Med osnovnimi pogreškami naše protidražinske politike je bila tudi ta, da smo od vsega početka izločili iz vplivnega območja protidražinskih uredb prodajo kmetijskih proizvodov iz prve roke. Ko so razmere prisilile državo, da je prvič posegla v področje cen za kmetijske proizvode, predvsem cen pšenice in koruze, je bilo že pozno. Prvi ukrepi v tej smeri so bili, kakor se je kmalu pokazalo, pomanjkljivi in so se vrhu tega preveč ponudili izvajali v želji, da bi se zboljšal res slab položaj našega kmeta, čedni na breme ostalega prebivalstva. Seveda pa gre, kakor se je tudi le prebitno pokazalo, tako zboljšanje le do gotove meje, dokler se namreč ne pričnejo rapidno dvigati tudi cene ostalemu blagu. Potem vsako nadaljnje dvigovanje cen kmetijskim proizvodom v končnem efektu nič več ne koristi, kajti kaj pomaga kmetu še tako visoka cena, če se sproti draži tudi blago, ki ga mora on kupovati.

V Madžarski, ki je prav tako pretežno agrarna država kakor mi, so že lani posegli v pravilnem smislu cen kmetijskih proizvodov v pravilnem spoznanju, da se ne da uspešno regulirati splošni nivo cen, če to reguliranje ne seže v vse panoge narodnega gospodarstva. Čeprav imajo na Madžarskem velenosetniki velik vpliv v političnem življenju, jim ni uspelo, da bi izsilili pomembnejše povišanje cen kmetijskim pridelkom. Madžarska vlada je novihala odkupno ceno za pšenico od lanskih 20 na 23 pengov, t. i. za 15%, kar ne krije niti razlike, za katero je zaradi slabe letine pridelek pšenice letos manjši od lanskega. Pri nas pa so vojvodinski veleposetniki, ki so predvsem zainteresirani na žitnih cenah, dosegli povišanje odkupne cene od lanskih 165 na 300 din, torej za 82%.

Izredno občutna podražitev žita in moka pa je bila v zadnjem času kakor signal za splošno dvigovanje cen, pri čemer je bila zlasti prizadeta Slovenija, kjer je le malo kmetov, ki bi prodajali žito, tako da bi imeli korist od njegove podražitve. Žitna, ki je glavni vir dohodka za slovenskega kmeta, pa se je podražila mnogo manj. Naš indeks v trgovini na debelo je v avgustu zaznamoval podražitev rastlinskih proizvodov, predvsem žita, v primeri z lanskim avgustom za 116%, medtem ko so se cene žitne in živalskih proizvodov dvignile za 37%. Razumljivo je, da skuša slovenski kmet spričo velike podražitve žita in moka ter vsega drugega blaga, ki ga mora kupovati, doseči čim boljše cene tudi za svoje pridelke. Tako gre dražinja svojo pot naprej v brezkončen začaranem krogu.

V sedanjem trenutku mora biti naša naloga v tem, da rešimo, kar se še rešiti da. Doseči moramo, da se čim prej cene ustalijo, kjer ni mogoče na nižji, vsaj na sedanji višini. Drugače nam grozi nevarnost, da bomo zašli na spolzko pot inflacije, ki jo je tako težko ustaviti. Pri tem moramo imeti pred

Španija bo ostala še izven vojne

Poldrugourni razgovor Serrana Sunerja z Mussolinijem — Državama osi bo nudila Španija vso mogočo podporo, sama pa najbrž še ne bo stopila v vojno

Rim, 1. okt. br. (Stefani) Davi ob 9. je prispel s posebnim vlakom v Rim španski notranji minister Ramon Serrano Suner. Na postaji Termini so mu priredili svečan sprejem. V njegovem spremstvu so bili poslanik Rodriguez, general Mora in več novinarjev. Na železniški postaji, ki je bila okrašena z italijanskimi in španskimi zastavami, so ga pozdravili italijanski zunanji minister Ciano, državni podtajnik ministrstva za notranje zadeve, španska poslanika pri Kvirinalu in Vatikanu, nemški poslanik von Mackensen ter druge ugledne osebnosti. Pred postajo je bila zbrana velika množica ljudstva, ki je priredila španskemu notranjemu ministru velike ovacije.

S postaje je Ciano spremljal svojega gosta v vilo Madama. Sprejemstvo španskega notranjega ministra pa se je odpravilo v hotel, kjer so mu bili rezervirani prostori za časa obiska. V vili Madami sta imela Ciano in Serrano Suner ob pol 10. prvi kratki sestanek.

Zunanji minister Ciano se je nato takoj odpravil v Beneško palačo. Ob 10. se je odpravil tja tudi Serrano Suner v spremstvu španskega poslanika pri Kvirinalu. Spotoma so mu bile prirejane nove ovacije. 10 minut kasneje je ministrski predsednik Mussolini v prisotnosti zunanjega ministra Ciana sprejel španskega notranjega ministra. Službeni komunik, ki je bil o tem objavljen, pravi, da je Mussolini zadržal Serrana Sunerja poldrugo uro v prisrčnem razgovoru.

Ob 12.35 se je španski notranji minister spet v družbi grofa Ciana odpravil nazaj v vilo Madama. Uro kasneje je italijanski zunanji minister priredil svojemu gostu svečano kosilo v hotelu »Excelsior«. Na obed so bili povabljeni tajnik fašistične stranke minister Muti, maršal de Bono, šef generalnega štaba fašistične milice, šef policije, rimski guverner in druge ugledne osebnosti.

Rim, 1. oktobra. AA. Obisk španskega notranjega ministra Serrana Sunerja v Rimu bo trajal dva dni. Zastopnik generalisima Franca bo odpotoval v četrtek dopoldne v Španijo.

Rim, 1. oktobra. AA. (DNB.) Italijanski pristojni krogi poudarjajo veliko prisrčnost, s katero so v Italiji sprejeli španskega notranjega ministra Serrana Sunerja kot zastopnika generalisima Franca, prijatelja držav očiča Isti krogi pripominjajo, da general Franco ni mogel poslati v Rim boljšega zastopnika, da bi se z dužecem razgo-

varjal o stališču Španije, kar je zlasti važno po berlinskih razgovorih, kot je španski notranji minister. Prav tako poudarjajo, da ni treba pričakovati nobenih novih formalnih sklepov o priliki omenjenih rimskih razgovorov, ker je znana solidarnost Španije z državama osi ter popolno soglasje španske politike s pojmovanji teh držav.

Važen komentar rimskega lista

Rim, 1. okt. j. (SDA.) Nocojšnji rimski listi izražajo prisrčne dobrodošlice španskemu notranjemu ministru Serranu Sunerju ob njegovem prihodu in bivanju v Rimu. »Giornale d'Italia« ob tej priliki kliče v spomin, da so pretekla ravno štiri leta, od kar je bil general Franco odklan za vodjo nove Španije. Ta obletnica je zelo pomembna, zakaj počenši z julijem 1936 sta se fašistična Italija in nacionalnosocialistična Nemčija postavili ob stran falangistični Španiji. Italijansko-špansko-nemška solidarnost, ki je tedaj vznikla, ni kasneje nikoli več prenehala. Španija je danes še med nevojskujočimi se državami in bo morala med njimi tudi še ostala, toda njene vodilni moške in njena politika pripadajo sistemu osi. Stališče Španije se nujno ravna po bližnji preteklosti, toda enako po izgledih bližnje bodočnosti. To špansko stališče, ki ne skriva simpatij nasproti Rimu in Berlinu, bo zmerom koristno državama osi, čeprav se morata ne bo izražalo z intervencijo v sedanjem vojnem sporu.

V vsakem primeru — pripominja »Tribuna« — je solidarnost teh treh prijateljskih držav resnična in popolna in prav v tem je tudi vzrok, zakaj je morala misliti Samuela Hoarea v Madridu propasti, kakor so propadli doslej tudi vsi drugi vojaški in diplomatski načrti Velike Britanije.

Ameriške informacije

Washington, 1. okt. o. »United Press« poroča iz Rima, da je imel španski minister Suner z Mussolinijem 85 minut dolg razgovor, po katerem je bilo sporočeno novinarjem, da je Mussolini razpravljal s Sunerjem o vprašanju francoskega Maroka in Gibraltarja. V drugi brojavki poroča dopisnik agencije »United Press« iz Rima, da smatrajo po današnjih konferencah s španskim ministrom Sunerjem v rimskih dobro poučenih krogih, da Španija ne bo takoj stopila v vojno proti Angliji, temveč bo v evropskem konfliktu

obdržala stališče nevojujoče se države. Španija bo za sedaj samo tesno sodelovala z državami osi, dokler ne bo prišel pravi čas za morebitni vstop v vojno. Kakor se zdi, računa Španija — po zagotovitvah istih krogov — s tem, da bi se mogla vojna končati tudi brez njene intervencije.

Farinacci pri Hitlerju

Berlin, 1. okt. AA. (DNB.) Voditelj rajha in državni kancelar Hitler je sprejel danes v avdienco italijanskega prosvetnega ministra Farinaccia.

Minister dr. Goebbels je priredil snoči na čast ministru Farinacciju velik sprejem. Sprejemu so prisostvovali še nemškega tiska dr. Dietrich, pokrajinski vodja Bohle, športni vodja v Tschammer und Osten, predsednik policijske uprave grof Helldorf, italijanski veleposlanik Alfieri in druge ugledne osebnosti.

Darec v Italiji

Verona, 1. okt. AA. (Stefani) Nemški poljedelski minister Darec je v spremstvu italijanskega poljedelskega ministra Tassinarija obiskal včeraj poljedelske pokrajine v Lombardiji in Veneciji. Ob 22.30 je iz Verone odpotoval v Nemčijo. Zbrana množica je vzklikala duceju in führerju.

Štiriletnica vlade generala Franca

Madrid, 1. okt. AA. (DNB.) Vsa Španija slavi danes zelo svečan »dan caudila«. Kakor je znano, je bil general Franco imenovan za državnega poglavarja Španije uradno 1. oktobra 1936. O priliki današnje proslave vse španske časopise praveča obširne in tople članke generalisimu Francu.

Nemški tisk o članku moskovske »Pravde«

Berlin, 1. okt. AA. (DNB.) Jasnost, s katero je poljudna »Pravda« določila stališče sovjetske zveze do berlinskega trojnega pakta in tako razblinila sanje Velike Britanije, ki je kljub dosedanjim neuspehim poskusom v Moskvi pričakovala o priliki tega pakta reakcijo, ki bi bila ugodna za britansko politiko razširjanja vojnega področja, se ni mogla bolje naglasiti v berlinskem tisku, kakor s citiranjem »Pravde«. Glede ugotovitve moskovskega lista, da sovjetska zveza kot »zastopnik miru in

nevtralnosti more samo naglasiti, da bo ostala zvesta svoji politiki,« piše »Völkischer Beobachter« med drugim: »Pojmovanje podanega naziranja v članku sovjetske »Pravde« je popolnoma v skladu s stališčem držav trojne zveze in to pojmovanje se kaže ne samo v nemškem, temveč tudi v italijanskem in japonskem tisku.

»Lokal Anzeiger« dvomi, da bi Angleži, ki še niso pravilno razumeli odnosa med Nemčijo in Sovjetsko zvezo, dopustili, da bi njihova javnost zvedela za stališče Sovjetske zveze, podano v moskovski »Pravdi«. Kljub jasno formuliranemu članku trojne zveze o odnošajih s sovjetsko Rusijo bodo vojni hujskači še dalje tolmačili berlinsko pogodbo na način, ki bi bil v najbolj škodljivi skladnosti z njihovim programom razširjanja vojnega področja. Ta program pa se zdaj bje z dejstvom, da je trikot Berlin - Rim - Tokio močnejši, kot je bil kdajkoli, medtem ko istočasno Sovjetska zveza ostaja nevtralna in ne čuti nobene želje, da bi jo kdo izkoristil v svoje namene.

Italijanski odmevi

Rim, 1. okt. AA. (Stefani.) »Popolo di Roma« piše o neuspehu britanske propagande, ki je skušala razširiti vesti, po katerih berlinska trojna pogodba vsebuje določbe, naperjene proti Sovjetski Rusiji. List pravi tudi, da je celo poljudna »Pravda« priznala, da Italija, Nemčija in Japonska niti malo niso spremenile političnega statusa quo, ki obstoji med njimi in Sovjetsko Rusijo. Nemško poljudno časopise pa je od svoje strani podčrta, da je bila Moskva v naprej obveščena o določbah pakta. Z ozirom na to — piše omenjeni list — se mora britanska propaganda potruditi, da najde, če je zato sposobna, kake druge argumente.

Omejen promet Portugalske z Južno Ameriko

Lizbona, 1. okt. br. (Stefani.) Neki angleški rušilec je 6 mil od portugalske obale ustavil portugalsko ladjo »Fuanzo« ter jo odvedel v Gibraltar, kjer so jo Angleži preiskali. Ker so Angleži sploh pričeli strogo postopati tudi s portugalskimi ladjami, je vlada odredila, da se prometa s portugalskimi ladjami med Portugalsko in Južno Ameriko ukine.

Vedno močnejša vojna propaganda na Japonskem

Listi dokazujejo, da so Zedinjene države prav za prav že v vojni proti Japonski

Tokio, 1. oktobra. j. (AR.) Znani japonski pravnik Kijoso, ki je igral že pomembno vlogo ob priliki afer z parnikom »Asama Maru«, je objavil v »Mijaho Simbun« članek, v katerem zahteva, da se takoj prične izvajati vojaška klavzula pakta treh velešil, češ da so se anglo-ameriške soprožnosti proti Japonski dejansko že pričele. Amerika je proglasila zaporo izvoza nekaterega blaga v Japonsko. Pričakovati je, da se bo proti Japonski v kratkem proglasila tudi petrolejska blokada. Posojilo vladi v Čungkingu pomeni prav tako neprijateljsko dejanje proti Japonski, kakor ponovna otvoritev birmanске ceste, ki bo v kratkem sledila. Skupna uporaba singapurskega oporišča je tako rekoč sklenjena stvar. Čeprav je trenutno Amerika še malce omahljiva, je vendar povsem jasno, kako se bo položaj razvijal v bodoče. Zaradi tega mora Japonska energično nastopiti proti zaročinskemu delovanju Japonski sovražnih sil. Med drugim bi morala Japonska podpirati stremenje Slama, da se mu vrnejo svojačasno izgubljena ozemlja. V interesu Japonske je tudi, da podpira avtonomistični pokret Birme, da bi s tem odgnala Čangkajšku tudi ta poslednji vir, iz katerega črpa pomoč.

V enakem, ostrem protiangelskem in protiameriškem smislu pišejo tudi vsi drugi japonski listi.

V Washingtonu se še niso odločili

Washington, 1. oktobra. AA. (Reuter) Zdi se, kakor da obstoje gotova nesoglasja v zunanjem ministertvu glede bodočega držanja Zedinjenih ameriških držav po sklenitvi trojne zveze v Berlinu. Čeprav je govor Sumnerja Wellsa, ki ga je imel v

oči tudi velike potrebe, ki jih ima danes naša država v finančnem pogledu. Če ne ustavimo naraščanja cen, bomo kmalu pred nerešljivim vprašanjem državnih financ.

Pri ukrepih, ki jih bo treba še izdati, pa moramo imeti pred oči le interese vsega naroda. Vsi se morajo podrediti interesom celote, ne le vsak posameznik, temveč tudi celi sloji in stanovi. Pogrešno je mnenje, da v naši državi ni dovolj živil do nove letine. Če bi se zgodil čudež in bi prišlo jutri do zaključka vojne, bi se na mah po-

javila na našem trgu tako velika ponudba živil, da bi cene v kratkem rapidno nazadovale. Res smo pridelali manj krušnega žita, pridelek ogromne večine ostalih živil pa bo enak ali celo večji od lanskega, zlasti pridelek koruze, krompirja in fižola, ki so za prehrano prav tako važni kakor pšenica. Če pa je blago tu, je samo stvar odločne volje in organizacijske sposobnosti, da ga z dobro premišljenimi ukrepi tako razdelimo in uporabimo, da bo zadostovalo za vseh 15 milijonov naših prebivalcev.

mogla tvegati borbe z Ameriko. Zato je po mnenju meročajnih japonskih krogov brez-pogojno potrebno, da tudi Rusija sodeluje v okviru akcijskega bloka treh velešil. V glavnem je po mnenju teh krogov sama Sovjetska unija kriva ako se to doslej še ni zgodilo, zakaj ruska politika napram Japonski se je neprestano izpreminjala med prijateljskim in neprijateljskim razpoloženjem.

Japonci že napadajo iz Indokine

Singapur, 1. okt. br. (Reuter.) Kakor vse kaže, se japonske letalske sile v borbi proti Kitajski že poslužujejo indokitajskih letalskih oporišč, ki jih je francoska vlada odstopila Japoncem v smislu hanojskega sporazuma. 27 japonskih letal je namreč včeraj popoldne napadlo in hudo bombardiralo Huning, glavno mesto južnoazpadne kitajske pokrajine Junan. Japonska letala so bombardirala več objektov v mestu in napravila znatno škodo, ker so bili Kitajci iznenadeni. Napad je trajal celo uro. Malo pred koncem napada se je proti Japoncem pognalo 10 kitajskih letal. Prišlo je do hudega spopada, v katerem je bilo na obeh straneh streljenih nekaj letal.

Protiletalske vaje na Japonskem

Tokio, 1. okt. br. (Stefani.) Na Japonskem so se pričele včeraj prve velike vaje za obrambo civilnega prebivalstva pred letalskimi napadi. Vaje bodo trajale skupno 5 dni. Področje vaj obsega 16 pokrajin v severni in centralni Japonski. Tokio, Korofo, Formoso in Kvantung. Pri vajah sodeluje več sto letal.

Angleška tihomorska oporišča za Ameriko

Washington, 1. okt. j. (Reuter.) Senator King je stavil v senatu predlog, da bi se Veliki Britaniji ponudil načrt, po katerem bi se znižali angleški dolгови v Zedinjenih državah proti zamenjavi za angleška oporišča v Tihem oceanu; po potrebi naj bi se dovolila nova posojila. V podkrepitev svojega predloga je senator King izjavil, da zahteva zadržanje Japonske skupne zaščitne ukrepe vseh interesov na Daljnem vzhodu. Po njegovem načrtu bi naj dobil Roosevelt polnomočje, da sme najeti za Zedinjene države vsako angleško posest v Pacifiku, ki bi bila kakorkoli važna v obrambnem sistemu Zedinjenih držav.

Sovjetski manevri v ledenem morju

Moskva, 1. oktobra. AA. (DNB.) Glasilo sovjetske mornarice »Krasni Flot« poroča, da so končani kombinirani manevri v sovjetskih vodah Ledenege morja. Na teh ma-

nevrih so sodelovali oddelki vojne mornarice, podmornic, letalske eskadrole in oddelki kopenske vojske.

Špijonažna afera Angležev v Tokiu

Tokio, 1. okt. j. (Domej.) Japonsko luštino ministrstvo je danes objavilo službeno poročilo o aretaciji deseterice Angležev, ki so jih japonska oblastva prišla 27. julija zaradi suma špijanže, tičeče se zlasti tajnih brozajavnih ključev japonske armade in mornarice. Poročilo justičnega ministrstva navaja, da je bila v okviru preiskave proti osumljenecem ki so se zaključile v zadnjih dneh, v sedmih primerih nedvoumno dokazana krivda. Ostali osumljenci se nahajajo skupaj s sedmimi japonskimi državljani, med katerimi je tudi neka ženska, osumljena sodelovanja z britansko špijonažno centralo, še v preiskovalnem zaporu. Poročilo nadalje navaja samomor, ki ga je o priliki policijske preiskave izvršil zastopnik Reuterijeve agencije Cox, ki je bil osumljen skulaj z ostalimi angleškimi državljani o priliki splošne preiskave o tej veliki špijonažni aferi. Na koncu navaja poročilo japonskega justičnega ministrstva imenoma vse aretirane angleške državljane, proti katerim bo sedaj uvedeno sodno postopnje.

Položaj v Indiji

Amsterdam, 1. okt. j. (DNB.) Kakor je objavil angleški radio, tudi pri včerajšnjih razgovorih, ki so se vršili v Simli med Gandhijem in indijskim podkraljem Linlithgowom ni prišlo do nikakega sporazuma. Po prekinitvi razgovorov je indijski podkralj naslovil na Gandhija pismo, v katerem mu sporoča, da glede na trenutno vladajoče izredne okoliščine ter glede na evropsko vojno ne more pristati na zahtevo indijske kongresne stranke, da bi se dovolila svoboda govorov in zborovanj. Gandhi je indijskemu podkralju odgovoril v obratnem pismu, v katerem izjavlja, da glede na angleško odklonilno stališče tudi indijska kongresna stranka ne uvidi možnosti, da bi odstopila od svojih lastnih političnih principov.

Bogat vinski pridelek v Franciji

Pariz, 1. oktobra. AA. (DNB.) V Franciji računajo z bogato trgatvijo. Celjito, da bodo vina v Franciji pridelali 60 milijonov hektolitrov, v Alžiru pa 20 milijonov hektolitrov. Stare zaloge znašajo v Franciji 20 milijonov, v Alžiru pa 10 milijonov hektolitrov. Tako bo v celem na razpolago 110 milijonov hl vina. Normalna potrošnja v Franciji znaša letno 65 milijonov hl.

Priprave za nadaljevanje ofenzive v Egiptu končane

Po mnenju angleških krogov v Egiptu bo šla nova ofenziva proti jugovohodu

Kairo, 1. okt. br. (CBS) Vse kaže, da bodo Italijani že v najkrajšem času dovršili svoje priprave za nadaljevanje svoje ofenzive v Zapadni puščavi v smeri proti Nilu. V poslednjih dneh so koncentrirali velike kontingente svoje vojske okrog Sidi el Baranija na nekaterih južnejših točkah. Vzpostavili so tudi prometne zveze med svojimi prednimi postojankami in oporiščnimi točkami v vzhodni Libiji. Angleška izvidniška letala so dognala, da je maršal Graziani razvrstil svojo vojsko v obliki pahljače s smerjo proti jugovohodu od Sidi el Baranija. To kaže na to, da Italijani ne nameravajo prodirati prvenstveno proti Aleksandriji vzdolž obale. Tudi Angleži so se v zadnjem času do dobra pripravili na nadaljnjo borbo. Poleg angleških, francoskih in rodezijskih čet so se tudi priključili vojski v Zapadni puščavi tudi večji oddelki vojaštva iz Avstralije. Izkopavanja je bilo več tisoč kilometrov rovdov, ki so med seboj povezani deloma nad deloma pod zemljo. Urejene in utrjene so bile številne postojanke za težko in protiletalsko topništvo.

Italijansko vojno poročilo

Rim, 1. okt. br. (Stefani) Vrhovno poveljstvo italijanske vojske je objavilo davi naslednje 116. službeno vojno poročilo: V Severni Afriki so sovražna letala večkrat izvršila več napadov. V Tobruku je nekaj bomb napravilo neznatno škodo. Nekaj vojak je bil ranjen. Protiletalsko topništvo vojne mornarice je sestrelilo eno sovražno letalo. Na nekem letališču je bilo 6 mrtvih in 6 ranjenih. Pa tudi tam je bila gmožna škoda neznatna. Našim lovskim letalom je uspelo ustaviti skupino sovražnih letal, ko se je vračala na svoja oporišča, ter sestreliti letalo tipa Blenheim. Verjetno je bilo sestreljeno še neko drugo letalo. Nekemu tretjemu letalu na

je uspelo umakniti se iz borbe, čeprav je bilo ponovno zadeto. Izvidniška letala so na Sredozemskem morju opazila na področju, kjer so dan prej italijanska torpedna letala, kakor je bilo objavljeno v 115. službenem poročilu, s torpedom zadela neko angleško oklopno, velike mase olja.

V angloegiptskem Sudanu so italijanska letala bombardirala taborišča in skupino oklopnih avtomobilov pri izviru Butani in železniške naprave v El Azibu in El Aromi. Več natovorenih železniških vozov je bilo poškodovanih.

Sovražna letala so napadla Guro. Bombe so poškodovale neko prazno lopo. Žrtve ni bilo. Naša lovška letala so sestrelila neko sovražno letalo, ki je v plamenih tresčilo na tla.

Angleška poročila

Kairo, 1. okt. s. (Reuter). Današnje poročilo vrhovnega poveljstva angleške vojske na Bliznjem vzhodu pravi, da z bojišč na Bliznjem vzhodu ni ničesar važnega poročati.

Nairobi, 1. okt. AA. (Reuter). Izdano je bilo uradno sporočilo, ki pravi, da so angleška letala napadla Birkio v italijanski Somaliji. Vsa angleška letala so se vrnila na svoja oporišča.

Kairo, 1. okt. s. (Reuter). Iz Nairobijske poročajo, da so južnoafriške čete v Keniji sedaj dovršile svoje vezbanje in drže že več tednov del frontnih postojank na meji Abesinije v okrožju Turcana.

Poslanica egiptskega kralja muslimanom

Kairo, 1. okt. j. (Reuter). Egiptski kralj Faruk bo imel prihodnjo sredo po radiu govor, v katerem bo o priliki ramadana naslovil posebno poslanico na ves muslimanski svet.

Vseameriški vojaški posveti v Washingtonu

Zbrali so se vojaški predstavniki vseh ameriških republik, da se posvetujejo o skupni obrambi

Washington, 1. oktobra. AA. (Stefani) Vojaški šefi 20 južnoameriških držav so prispeli v Washington, kjer bodo razpravljali z Rooseveltom, vojnim ministrom in načelnikom glavnega generalnega štaba.

Washington, 1. oktobra. AA. (Reuter) Prva skupina visokih vojaških osebnosti držav Južne Amerike, ki so bile povabljene, naj obiščejo Zedinjene države, je prispela v Washington. Šef generalnega štaba general Marshall je izjavil, da se bo končal ta obisk s sklepom o najtesnejšem sodelovanju za varnost zapadne poloble. General Marshall je nadalje sporočil, da izdeluje mornariško ministrstvo načrt za organizacijo oporišč na Bermudih in na Novi Zemlji.

Washington, 1. oktobra. AA. (DNB) Zunanji minister Hull je pred predstavniki tiska demantiral vest, da bi ameriška mornarica imela v kratkem demonstrativno obiskati Avstralijo in Novo Zelandijo. Hull je naglasil, da v razgovorih, ki jih je imel z avstralskim poslanikom niso bile postavljene nobene zahteve in niso bili sprejeti nobeni sklepi. Isto velja glede Nove Zelandije. Obisk predstavnikov ameriških držav v Washingtonu je označil Hull kot člen v verigi ukrepov za sodelovanje, ki so bili sprejeti v Panami in Havani. Tudi obisk vojaških predstavnikov južnoameriških držav je v zvezi s konferenca v Panami in Havani. Drugega pomena ti obiski nimajo.

New York, 1. okt. j. (DNB) Reprezentantna zbornica Zedinjenih držav je včeraj sprejela zakon, ki pooblašča posamez-

ne zvezne države, da lahko poleg nacionalne garde, ki spada sedaj pod jurisdikcijo zvezne vlade v Washingtonu, organizirajo tudi svoje lastno domobranstvo, ki bo popolnoma neodvisno od nacionalne garde t. j. od skupne zvezne domobranske vojske.

Ameriški tanki za vezbanje kanadske vojske

New York, 1. okt. s. (Reuter). »New York Herald Tribune« poroča, da je sto starih ameriških tankov, ki so bili doslej spravljani v nekem arzenalu že na poti v Kanado, kjer bodo služili za vezbanje kanadske vojske.

Prof. Einstein je postal ameriški državlján

Washington, 1. okt. s. (Reuter) Ameriška vlada je dovolila podelitev ameriškega državljanstva nemškemu učenjaku Albertu Einsteinu. Einstein, ki je žid, se je izselil že leta 1933. iz Nemčije in je nekaj časa živel tudi v Angliji.

Lothian pri Hullu

Washington, 1. okt. AA. (Reuter) Angleški veleposlanik lord Lothian je imel sestanek z zunanjim ministrom Hullom. Kakor se izve, sta oba državnika razpravljala na tem sestanku o trojnem paktu, toda novinarjem sta odklonila vsako izjavo o vsebini razgovora, ki sta ga imela.

Preskrba z živečem

New York, 1. okt. j. (A. R.) Londonski poročevalci ameriških listov naglašajo, da v štiri tedne trajajočih neprestanih nemških napadih na London, nemškimi bombnikom doslej ni uspelo uspešno zavreti prometa Anglije z drugimi deželami. Navzile nemškimi letalom in podmornicam prihajajo v angleške luke neprestano močni konvoji trgovinskih ladij, ki se v angleških lukah brez težave raztovarjajo. Po zatrjevanju teh dopisnikov je britanska trgovinska mornarica v zadnjih tednih pripeljala v Anglijo toliko živeča, da je zmanjkalo prostora v skladiščih namenjenih v to svrhu.

Potrojeni izdatki Anglije

London, 1. okt. j. (Reuter) V prvih šestih mesecih tekočega finančnega leta so dosegli redni izdatki Anglije visoko vsoto 1610 milijonov funtov šterlingov. V enakem razdobju lanskega leta, v katerem je bil en vojni mesec manj, so znašali celokupni izdatki 562 milijonov funtov šterlingov. Redni dohodki v zadnjih šestih mesecih so znašali 452 milijonov funtov šterlingov, to se pravi 1.157.617.365 funtov šterlingov manj kakor pa dohodki. Te številke je smotilo objavilo angleško finančno ministrstvo, ki jih smatra za zadovoljive. Glavni del izdatkov gre na breme oskrbovanja angleške vojske, o čemer pa finančno ministrstvo iz razumljivih raz-

logov ne objavlja višin posameznih postavk, marveč le celokupne izdatke za vojsko, ki znašajo v tekočih šestih mesecih proračunskega leta 1488 milijonov funtov šterlingov, dočim so znašali v isti periodi lanskega leta samo 441 milijonov.

Prvo odlikovanje z Jurijevim križcem

London, 1. okt. s. (Reuter) Novo najvišje odlikovanje za civilne zasluge Jurijev križec, je bilo prvič podeljeno kanadskemu poročniku Robertu Dawisu, ki je vodil dela za odstranitev velike nemške letalske bombe, ki je ogrozila katedralo sv. Pavla.

Nad Berlinom in ostalo Nemčijo

London, 1. okt. s. (Reuter) Letalsko ministrstvo javlja: Preteklo noč so močne jedinice angleških bombnikov izvedle ponovne napade na Berlin. Druge skupine angleških letal so napadle velike bencinske rafinerije v Leuni in Hannoveru, tovarno letal v Rotenburgu, tovarno municije pri Magdeburgu, železniške zveze v Bremenu, Ehrangu, Osnabrücku, Mannheimu in Bruslju. Skupno z letali obalnega poveljstva in vojne mornarice so bombniki vojnega letalstva napadli pristanišča v Nemčiji, Belgiji in severni Franciji, med njimi Cuxhaven, Amsterdam, Ostende, Dunkerque, Calais, Boulogne in Le Havre, kakor tudi več nemških letališč.

Prav tako so letala obalnega poveljstva napadla bencinska skladišča na holandskem letališču Hamsterdam in v Rotterdamu. V luk pred Ostendom so bile napadene ladje.

Z vseh teh poletov se ni vrnilo 5 angleških bombnikov.

Bombardiranje velike berlinske elektrarne

London, 1. okt. s. (Reuter) Na podlagi poročil angleških pilotov, ki so preteklo noč izvedli napad na Berlin, javlja letalsko ministrstvo, da sta bila glavna cilja napadov v Berlinu zopet zapadnoberlinska elektrarna ter elektrarna v Klingenbergu. Napad na prvo je trajal od 22.30 do 2. zjutraj. Oba napada sta bila uspešna. Tudi neka tovarna in več železniških prog v Berlinu je bilo napadenih.

★

De Gaulle v nemilosti

San Sebastian, 1. oktobra. AA. (Stefani) Sem so prispeli iz Londona vesti, da je general de Gaulle padel po dogovoru pri Dakarju pri angleški vladi v nemilosti in da ga Churchill ni hotel sprejeti. Churchill bo baje na tajni seji sporočil, da je de

Nemška vojna poročila

Slej ko prej sta glavna cilja nemških letalskih napadov London in Liverpool — Nočne bombe na Berlin Napadi na angleške konvoje

Nočni boji nad Berlinom

Berlin, 1. okt. br. (DNB) Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo davi službeno vojno poročilo, v katerem pravi: Nemške letalske sile so v strnjnih vrstah in posamič podnevi in ponoči izvršile številne napade na važne vojaške objekte v Angliji. Težišče njih bojne akcije sta bila London in pomorsko področje okrog Britanskih otokov. Kljub čestim strnjenim oblikom in megli, je bilo mogoče v večini primerov natanko dognati učinke teh napadov. Posebno podnevi so bili pri napadih na London kljub hudi protiletalski obrambi doseženi veliki uspehi. Na področju pristanišč Londona in Liverpoola je nastalo mnogo novih velikih požarov. Tudi v južni Angliji so bili uspešno bombardirani neka tovarna letal, neka letališča ob južnovzhodni obali in neka luka.

Dajnostrelo topništvo nemške vojske je včeraj obstrlevalo sovražne ladje v Doverskem pristanišču ter je pri tem doseglo znatne uspehe. Neko nemško bojno letalo je z bombo težkega kalibra zadelo v polno neko 10.000 tonsko sovražno trgovinsko ladjo na morju severozapadno od Irse in jo potopilo. Ob vzhodni obali Škotske je uspelo blizu Aberdeena razpršiti neki sovražni konvoj. Dve ladji s skupno tonazlo 10.000 bruto registrskih ton sta bili pri tem zadeti ter sta obtičali sredi poti. Z njih se je dvigal gost dim.

Neka podmornica je potopila 6 ooroženih sovražnih trgovinskih ladij s skupno tonazlo 34.760 bruto registrskih ton, neka druga podmornica dve sovražni ooroženi trgovinski ladji s skupno 15.000 bruto registrskih ton. Dve naslednji ladji sta bili močno poškodovani.

Britanska letala so naletela pri poskusu, da bi vdrla v severno in zapadno Nemčijo, na hudo reakcijo nočnih lovcev in protiletalskega topništva. Na ta način jim je bilo onemogočeno, da bi po načrtu izvedla svoje napade in odvrgla svoje bombe na določene objekte. Mnogo letal je bilo sestreljenih. Sprito tako učinkovite obrambe je le malo sovražnim letalom uspelo v veliki višini prodreti nad Berlin in le posamzna letala so mesto bombardirala. Temu odgovarja tudi neznatna prizadejanja materialna škoda tako v državnem glavnem mestu kakor tudi drugod na nemškem ozemlju. Nasprotno pa je bilo tudi včeraj med civilnim prebivalstvom nekaj mrtvih in ranjenih.

Skupno je sovražnik včeraj izgubil 68 letal. Izmed nemških letal se 31 aparatov ni vrnilo na svoja oporišča.

Bitke včeraj podnevi

Berlin, 1. okt. br. (DNB) Velike skupine nemških bombnikov in lovskih letal so se tudi davi znova pognale preko Rokavskega preliva nad London in druge važne industrijske centre južne in srednje Anglije. Po dosedanjih podatkih so prvi letalski napadi v jutranjih urah popolnoma uspeli. Prišlo je tudi do večjega letalskega spopada, v katerem je bilo sestreljenih nekaj sovražnih aparatov. Prva nemška letala so se brez izgub vrnila na svoja oporišča že v dopoldanskih urah.

Tudi v popoldanskih urah se je zvrstilo nekaj velikih napadov. Do 19. ure je bilo po dosedanjih poročilih sestreljenih 12 britanskih lovskih letal, od katerih je bilo šest tisa Spitfire, šest pa Hurricane. Nemci niso izgubili nobenega letala.

Nj. Vis. knez namestnik med mladimi oficirji

Slovesen zaključek letalske in intendantske akademije

Beograd, 1. okt. p. V okviru patriotske svečanosti so bili danes proglašeni za oficirje gojenci nižje voje letalske in intendantske akademije, kakor tudi slušatelji višje intendantske akademije v Beogradu. Svečanosti so prisostvovali Nj. Vis. knez namestnik Pavle, vojni minister general Nedić, pomočnik vrhovnega inspektorja vojske armijski general Ilić, načelnik glavnega generalnega štaba armijski general Peter Koselj, armijski general Jovan Naumović in drugi visoki oficirji.

Svečanost se je pričela kmalu po 9. uri, ko je prisel v vojno akademijo vojni minister general Nedić. Ob 10. se je pripeljal Nj. Vis. knez namestnik Pavle v spremstvu svojega adjutanta, letalskega polkovnika Tomića. Ko je knez namestnik zavzel mesto na tribuni vojaških dostojanstvenikov, je dosedajni upravnik akademije general Vladimir Cukavac nagovoril nove oficirje in opozoril na njihove visoke in častne naloge. Za podporočnike so danes napredovali gojenci 65. razreda nižje voje akademije, 1. razreda letalske voje akademije in 14. razreda nižje intendantske akademije. Razen njih so danes prejeli diplome tudi oficirji, ki so z uspehom dovršili 7. razred višje voje akademije, na kateri so si v dveh letih pridobili posebno strokovno izobrazbo. S sabljic Nj. Vel. kralja so bili danes nagrajeni kot prvi med gojenci posameznih akademij intendantski kapetan 2. razr. Bogdan Orlović, artiljerijski podporučnik Slobodan Ninković, letalski podporučnik Milivoj Rukolja in intend. podporučnik Cvetko Čeh.

Knez namestnik Pavle sam je vsakemu posebej izročil sabljo kot kraljev dar. Kapetan Orlović se je v imenu vseh nagra-

Gaulle ostavljen in da je na njegovo mesto imenovan general Georges Catroux.

Usoda bivših francoskih ministrov

Vichy, 1. okt. s. (Ass. Press.) Francoska vlada je odredila zaseženje imetja bivšega ministra Pierra Cota, ki se mudi sedaj v Ameriki. Prav tako je bil izdan ukaz za njegovo aretacijo. Bivši minister Pomaret je bil poslan v neko koncentracijsko taborišče, kjer se nahaja že več francoskih političnih osebnosti. Tam so internirani tudi bivši francoski ministri Dormois, Grumbach in Aurioi. V internaciji bodo ostali vse dotlej, dokler ne pridejo pred sodišče v Rimu.

jencev, vseh podporočnikov in slušateljev intendantske akademije zahvalil za nagrade in obeležil njih veliki pomen, obenem pa se v svojem imenu in v imenu vseh svojih tovaršev zaobljubil, da bodo vsi v znamenju vdanosti kralju in kraljevskemu domu izpolnili z vsem samozavejanjem svojo častno nalogo.

V globoki tišini je nato Nj. Vis. knez Pavle nagovoril oficirje, naglasil njihov pomen za državo in narod posebno v sedanjih časih in podčrtal nade, ki jih vanje polaga vsa domovina. Ko je dovršil svoj govor, je ob zvokih državne himne zapustil akademijo. Do izhoda sta ga spremljala vojni minister general Nedić in dosedajni upravnik voje akademije general Cukavac. Zatem se je svečanost nadaljevala in general Cukavac je izročil ostalim nagradjenem nagrade iz raznih volil. Ob zaključku svečanosti je imel vojni minister general Nedić navdušujoč govor, nakar je sledila zakuska.

»Vojni list« je danes objavil ukaz o imenovanju novih podporočnikov. V vrstah pehote navaja kot prva podporočnika Miloša Lojka in Miroslava Meršola.

»Vojni list« objavlja tudi ukaz, s katerim so napredovali za divizijske generale pešadijska brigadna generala Kosta Djordjević in Gavril Marinković ter artiljerijska brigadna generala Miloje Popadić in Dušan Radovanović. Za sanitetske brigade generala sta napredovala polkovnika dr. Ljubimir Ivković in dr. Dragoljub Martinković.

Upokojen je bil na lastno prošnjo inženjerskotehniški brigadni general Ignac Kirchner.

Razstava nemške arhitekture v Beogradu

Beograd, 1. oktobra. AA. Od 5. do 16. oktobra t. l. bo v nemškem paviljonu na beograjskem velesejmu razstava nove nemške arhitekture. Ta velika reprezentančna razstava arhitekture narodno socialistične Nemčije bo prirejena pod pokroviteljstvom Nj. Vis. kneza namestnika. Razstavo organizira generalni inspektor javnih del v nemški prestolnici, prof. Albert Speer po navodilih zunanjega ministra v Ribbentropa in ministra za propagando dr. Götter. Svečana otvoritev razstave bo 5. oktobra ob 11. dopoldne.

Med številnimi modeli, ki so jih v zvezi s to razstavo pripeljali s posebnimi vlaki iz Nemčije v Beograd, so modeli znanih velikih reprezentativnih narodno socialističnih gradbenih del, kakor n. pr.: Kraljev trg v Monakovu, Dom nemške umetnosti v Monakovu, velike stranske kongresne zgradbe v Nürnbergu, palača nemškega kancelarstva z delovno sobo kancelarja in drugimi dvoranami, olimpijski stadion, letališče Tempelhof, veliki visoki most v Hamburgu ter drugi mostovi, dalje šole, otroški domovi itd. Razen modelov bodo prikazovali tudi plastična dela in slike. Na ta način bo razstava prikazovala reprezentativni pregled arhitektonske delavnosti nove Nemčije.

Takšna razstava bo tokrat prva v inozemstvu. Zaradi tega bo velikega pomena. O priliki razstave je izdal organizator prof. Speer poseben album z 80 slikami ter z besedilom v srbohrvatskem in nemškem jeziku. V zvezi z razstavo bo več velikih nemških prireditelj v Beogradu.

Prometno ministrstvo je dovolilo vsem, ki žele obiskati omenjeno razstavo, polovično voznino na vseh jugoslovenskih državnih železnicah.

Minister dr. Andres v avdienci

Beograd, 1. oktobra. AA. Včeraj ob 16. je Nj. Vis. knez namestnik blagovoli sprejeti v avdienco ministra za trgovino in industrijo dr. Ivana Andresa.

Trgovinski minister dr. Andres je sprejel dopoldne v svojem kabinetu italijanskega poslanika na našem dvoru Mamellija, s katerim je imel daljši razgovor. Zatem je sprejel načelnika nemškega gospodarskega ministrstva dr. Bergmanna ter namestnika državnega tajnika dr. Landfrieda. Dr. Bergmann je na čelu nemškega gospodarskega zastopstva, ki se mudi v Beogradu.

Francoski poslanik na Oplencu

Beograd, 1. oktobra. AA. Francoski poslanik na našem dvoru Maugras je v spremstvu poslanika svetnika barona Cochea in vojnega atašee generala Merzona odpotoval na Avalo, kjer je položil venec na grob Neznane vojaka. Z Avala se je odpeljal na Oplenac, kjer se je poklonil na grobu blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Nov član prosvetnega sveta

Beograd, 1. okt. p. Za člana glavnega prosvetnega sveta pri prosvetnem ministrstvu je bil imenovan načelnik oddelka za srednje šole prof. Janko Leskosek.

Iz državne službe

Beograd, 1. okt. p. Premišljeni sta bili učiteljici Friderika Orel iz Loč v Ljubljani in Irma Mežan iz Novega mesta v Ljubljani. — Premišljen je bil šumarski svetnik inž. Bogdan Zagar iz Bohinjske Bistrice v direkciji v Ljubljani, podšumar Anton Hanzlovski pa z Martineke v direkciji v Ljubljani. — Na lastno prošnjo je bil upokojen sodnik mariborskega okrožnega sodišča Fran Pečnik. Za sodnega pripravnika v 8. pol. skupini pri okrožnem sodišču v Novem mestu je bil imenovan diplomirani pravnik Fran Jurca z Vrhnike. Sodišču za delavsko zavarovanje v Ljubljani sta bila dodeljena okrožna sodnika dr. Aleksander Grobelnik in Anton Šporn, oba pri okrožnem sodišču v Ljubljani.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved: Nestalo vreme po vsej državi. Prevladovalo bo oblačno vreme in bo ponekod tudi deževalo. Toplina se ne bo dosti spreminjala.

Včeraj razmeroma miren dan

London, 1. okt. s. (Reuter). Nemška letalska aktivnost nad Anglijo je imela danes do poznega popoldneva le manjši obseg. Osamljeno nemško letalo je zjutraj poskusilo napasti okolico ustja Temze. Protiletalsko topništvo in lovška letala so ga pregnala, preden je odvrglo bombe. Drugo letalo je napadlo vlak na neki železniški postaji v južnovzhodnem Londonu. Deset minut pozneje pa je bilo to letalo nad Sarreyem sestreljeno.

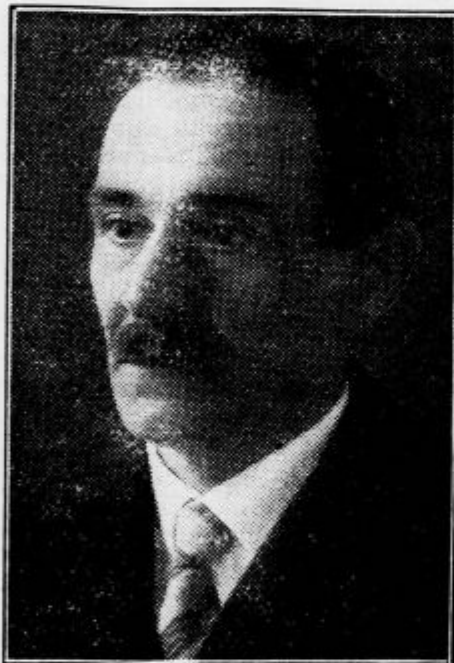
Naši kraji in ljudje

Življenjski jubilej g. Franca Samse Muhasta usoda mu je namenila, da se je moral prav na svoj 60. rojstni dan boriti z vlomilcem

Ljubljana, 1. oktobra. Včeraj smo na kratko poročali o razburljivem dogodku, ki je v soboto ponoči v družini g. Lojzeta Zajca, lastnika znane gospodarske in pritičljive hiše v Gledaljski ulici 7, spraval na noge. Na obisk sta prišla dva vlomilca, ki sta se bila pritičljiva v stanovanje preko balkona z dvorišne strani. Naložila najprej v predstoji nekaj garderobe, nato pa sta hotela poizkusiti srečo v pisarni. Medtem ko je eden izmed pidašev stal na balkonu na preži, je drugi — brezposelni puškar Franc Rus iz Stične — zašel v spalnico gđe Roze Zajčeve, gospodarice sestre, ki je za nekaj dni prišla k svojemu bratu na obisk. Moža očito v hiši nista kaj prida poznala razmer in sta na slepo šarila okrog. Na krik gđe Roze je prvi prišel g. Franc Samsa, tast g. Zajca, ki je spal v sosednji sobi. Kljub 6. letom je po kratki borbi obvladal mladeža zastavnega vlomilca, a ko je nekaj trenutkov pozneje prišel še g. Zajc, sta razbojnika povezala in ga tako izročila stražniku, ki je bil kakšne pol ure pozneje na mestu.

Zgodba sama zase je dovolj zanimiva, da bi jo dajali v časopis, a še zanimivejša je zavoljo redkega naključja, da je g. Franc Samsa »aretiral« vlomilca prav na svoj 60. rojstni dan. So ljudje, ki radi tudi svoje malopomembne življenjske praznike obeležijo na veliki zvoni, a g. Samsa je v svoji skromnosti hotel utajiti jubilej in bi ga bil brez dvoma tudi z uspehom utajil, če se ne bi sredi tih noči na lepem pripetila

ta razburljiva storila. Prav do te poti se je tudi nam ponudila prilika, da se s par vrsticami spominjamo moža, ki je svoj čas zavzemal za narodno stvar. V nacionalnem in gospodarskem življenju našega življa onkraj meje. G. Samsa je po rodu iz Ilirske Bistrice, kjer je imel svoje posestvo, trgovino in gostilno. Vse svoje življenje je bil v prvih vrstah naprednega in nacionalnega gibanja, za katero je imel zmerom od-

prto srce in odprto dlan. Živahno se je udeleževal zlasti v bistiškem Sokolu, ki mu je bil tudi poslednji starosta in ga je vodil v najtežjih dneh. Leta 1926. se je zaradi posebnih razmer preselil v Ljubljano, kjer je nekaj časa vodil staroznansko Kafejevo gostilno v Florjanski ulici. Kakor je bil sam zmerom požrtvovalen delavec in kremenit značaj, je v enakem duhu vzgajal tudi troje otrok, sina edina Rajka ter hčerki Maro, soprogo g. Zajca, in Božo. S svojo soprogo go Antonija, s katero sta skupno preživela mnogo udarcev usode, preživlja zdaj v Ljubljani zasluženi mir. Poleg tega, da je svojemu narodnemu delu žrtvoval vse svoje imetje, pa je rajhuje prizadela tragična smrt edina Rajka, ki ga je bil leta 1929, pri Domžalah povozil vlak.

Vrlemu možu želimo, da bi ob strani ljubljene soproge in sredi srečne družine preživel še mnogo letih, vednih let!

DOPIŠNA TRGOVSKA ŠOLA

v Ljubljani — Kongresni trg 16/II.
vrši naknadni vpis

v svojo Dvoletno trgovsko šolo in ostale tečaje ter poedine predmete, kakor knjigovodstvo, stenografijo, pravo itd. ter tuje jezike, kakor nemščino, italijanščino, francoščino i. dr.

VPIŠE SE LAHKO VSAKDO.
Pouk se vrši z dopisovanjem, je osebno in zato uspešen. — Vsa pojavnila pri vodstvu zavoda brezplačno.

50 let dela celjskega Sokola

Knjiga izpod peresa prof. Janka Orožna pomeni lep prispevek k razumevanju naše nacionalne zgodovine

Pred meseci je izšla v Zvezni tiskarni v Celju izpod peresa znanega zgodovinarja prof. Janka Orožna knjiga »Zgodovina Celjskega Sokola«, ki zasluži, da se z nje- no vsebino pozneje seznanimo.

Pisec v uvodu opisuje, kako je živela celjska družba v času, ko je prišel leta 1855. v Celje Gustav Lindtner. Takrat je šlo Celje komaj 3000 prebivalcev in je bilo močno pomembno. Z ustanovitvijo Narodne čitalnice leta 1861. se je začela vzbujati narodna zavest, sokolska misel je vznikla tudi med Slovenci; zanimivo je zlasti poglavje o ustanovitvi Savinjskega Sokola v Mozirju leta 1882. Posebno poglavje je posvečeno rojstvu Celjskega Sokola leta 1890. in z njim splošno ustanovni slavnosti. Prof. Orožen je zbral najvažnejše dogodke v času ustanovitve Celjskega Sokola. Te odlomke bi naj čitala vsa mlajša generacija, da bi videla, kakšno borbo so vodili naši predniki za narodni obstanek.

V dobi prvega staroste dr. Vrečka je bilo razvite prapora o priliki otvoritve Narodnega doma za Celjskega Sokola gotovo eden največjih dogodkov. Tu je zbral pisec zanimive podatke in opise dogodkov ob razviti prapora Celjskega pevskega društva in ob sprejemu čeških študentov v Celju leta 1899. V naših vrstah jih je mnogo, ki so se udeležili leta 1910, ko je društvo praznovalo dvajsetletnico in otvorilo svoj dom v Gaberju. Izčrpno so opisani dogodki v prekratnih dneh in o vlogi Celjskega Sokola. Nekateri se ne moremo iz-

nebiti vtisa, da ukrepi v prevratnih dneh niso bili dovolj izdatni, da se prilike niso zadostno izkoristile, in da je bila popustljivost prevelika, kar občasno danes v marsikaterem mestu in kraju.

Prof. Janko Orožen opisuje delo v telovadnici in napredek v tehničnem delu, piše o tekmah vseh vrst, ki jih je društvo priredilo ali se jih drugih udeležilo, o telovadnem obisku, o javnih nastopih, tečajih, akademijah, proslavah in družinskih prireditvah. Iz njegovega dela je razvidno tudi gospodarsko stanje društva ves čas njegovega obstoja. V drobnem tisku so navedene društvene uprave in prednjaški zbori od leta 1890. do 1940., da imamo točen pregled, kdo vse se je v društvu udeleževal, v kakšni funkciji in kako dolgo. Prav gotovo je bilo treba za to mnogo truda. V knjigi je 60 slik, od teh 23, ki se nanašajo na staroste, načelnike in načelnice društva. Objavljene so slike uprav v raznih razdobjih, vidimo pa tudi poedine točke iz društvenih svečanosti akademij. Dobro bi bilo, če bi bile priložne še slike iz drugih panog telesne vzgoje, ki jih društvo goji, na primer streljanje, smučanje, odbojka, plavanje itd. Zunanja oprema knjige, delo akad. slikarja Miroslava Modica, je okusna.

Prof. Orožna moramo biti hvaležni, da se je potrudil in na podlagi arhivov, zapisnikov in vseh mogočih drugih pripomočkov opisal delo Sokola v 50 letih njegovega obstoja. Vsebinska knjiga je bogata in zgovorno izpričuje veliko delo naših

Kulturni pregled

Nove skladbe prof. L. M. Škerjanca

Pridi, mi je med bežnim srečanjem na ulici dejal in me povabil k sebi. Prav za prav prof. Škerjanec nima nikoli časa na pretek. Vedno se mu nekam nemirno mudi. Zdjaj na konservatorij, ponajveč pa h — knjigovozu, ki ga komaj dohaja z vezanjem njegovih partitur in skladb. Tako neugnano se mu je v zadnjem času pričelo muditi s skladateljevanjem. Ali pa se po daljši mladostni setvi in uku bližamo visokemu poletju in četvi tega zadnje čase nenavadno plodnega skladatelja?

Pokažem ti nekaj svojih najnovejših del, je se pristavil in izginil za vogalom.

Pri njem na domu najdeš vse potrebne rekvizite na sodobni glasbeni nivi orkestra skladatelja. Ze njegova knjižnica svedoči o razgledanosti ne le po ožjem glasbenem kulturnem svetu, marveč najdeš tamkaj dela največjih umov vseh časov in narodov. Od starih Grkov do Tolstaja, Dostojevskega, Edgara Poeja in dalje z vseh književnih hval domaćih in tujih avtorjev. Poseben oddelek tvorijo partiture: tu je pač zbran cvet vseh klasikov, od velikih vokalistov do simfonikov, od starih do najnovejših tvorcev tonskega sveta. Sodobnemu skladatelju je potreben uku, poglavitno v orkestralno prakso, kakor se delati tudi njegovi predniki. Brez študija, segajočega v globino nima zadostne priprave za izvršno delo.

Pa tudi sicer ne pride zlepa k prof. Škerjancu, ne da bi že od daleč zaslišal zvokov njegovega glasovirja. Tam čepi po navadi po cele poldneve ob neprestanem igranju,

moduliranju, preludiranju ali kakor bi že imenovali njegovo zvočno fantaziranje. Tu črpa iz sebe in ob klavirju nove pobude, nove tonske impresije.

Evo mojo drugo simfonijo, prične Škerjanec pripovedovati, moleč mi debelo, solidno vezano partituro.

Ni to tisto delo, ki ga je kapelnik Neffat izvajal v Rogški Slatini, lani menda?

To je bil njegov drugi, počasni stavek. Isti stavek je letos 27. januarja izvajal pariški »Orchestre nationale« po taktirko beograjskega dirigenta Hristića. Dva stavka pa je sam dirigiral v Beogradu; tamonjši radijski orkester je tedaj posvetil en večer njegovim skladbam.

Na partituri čitam beležke: na koncu prvega stavka datum 10. 7. 38 pri drugem stavku smo 18. VII. istega leta, zadnji stavek je bil komponiran v pičlih enajstih dneh, od 15. do 26. 8. 1940. Očitno se Škerjancu sproti kupiči tematično in arhitektonsko gradivo (med inspiratoričnimi pogovori s klavirjem — tisto stalno, neprestano sožitje s preludiji in modulacijami, kakor nekoč Bach od svojih orglah) in sledi nato zapis v nenavadno kratkem roku.

Simfonija je to pot dokaj dolga, traja 35 do 40 minut. Kakor vidiš, se vsa v tem oziru lahko kosa s podobnimi deli velike literature, pristavi v svoji skromnosti.

Simfonija nosi št. 2 (»Vse tistih mladostnih stvarc ne štejem zvrsteno«) in je po dobljenih impresijah prvega preludija v slogu št. 1, torej z nekakšno tradicijo in v žanru dosedanjega simfoničnega dela te-

prednikov, je svetovalka sokolskemu članstvu pri delu za plemenito sokolsko stvar. Pisana je tako, da te vsaka stran kratkočas, obenem pa poučuje. Toplo priporočamo bratom in sestram, da si jo naroče. Sokol.

Prof. Vojteh Štrukelj

Vse, ki so ga poznali, je včeraj zjutraj presenetila in globoko presunila vest, da je nepričakovano umrl profesor Vojteh Štrukelj. Bil je zdrav, vesel fant, ki je iz vse duše živel šoli, znanosti in umetnosti — svoj čas je bil med vidnimi sodelavci v Akademskem peskem zboru — a nihče ni bil mu ne bil mogel pripisati, da se za ve-

Poglavje o sladkorju za pitanje čebel Sladkor naj se nikakor ne denaturira s papriko

Za čebele je bilo letošnje leto vseskozi skrajno slabo. Ajda, zadnji up čebelarjev, je tudi odpovedala. Finančno ministristvo je glede na žalostni položaj čebelarjev in da vsaj nekaj čebelnih družin počaka nove pomladi, dovolilo prodajo nezatošarinjega sladkorja za pitanje čebel. Sladkorju pa cena še ni določena in bo objavljena šele čez kakih 20 dni. Iz tega sledi, da bo do čebelarji prejeli sladkor v najboljšem primeru šele proti koncu oktobra. Posledica bo, da bo do tega časa še marsikatera čebelna družina umrla od gladi in za pitanje bo že prekasno zaradi hladnega vremena, čebele pa ne bodo mogle sladkorja predelati za svojo hrano.

Se večje zlo pa je, da se sladkor denaturira z ostro pekočo papriko, ki je čebelam močno škodljiva. Po uživanju takega sladkorja mladike umirajo, pa tudi starejše čebele poginjajo, če se le omočijo v raztopini. Tudi več drugih slabih posledic smo že opazili. Biše avstrijske finančno ministristvo je dajalo sladkor za pitanje čebel ali popolnoma čist ali pa kvečemu denaturiran z žaganjem ali glinco. Tudi pri nas

selim, klenim videzom skriva klica zavratne morilke. Pokojnik se je rodil v Rou pri Kočju. Po končani gimnazijski študiji se je vpisal na univerzo kralja Aleksandra. Posvetil se je študiju zgodovine in zemljepisja, a posebej mu je bila pri srcu zgodovina, o kateri je s prof. Binterjem napisal učbenik za nižje razrede srednjih šol. Po končani izpitih je služboval najprej kot suplent na II. drž. realni gimnaziji, zadnja leta pa je bil profesor na I. državni realni gimnaziji. V srečnem zakonu z gospo Mileno iz ugledne Verbičeve rodbine, profesorice glasbe in priljubljen pevko, se mu je rodila hčerka Tanja, ki je zdaj tako zgodaj izgubila nepozabnega očka. V prof. Vojtehu Štruklju, ki nas je zapustil komaj 43 let star, smo izgubili vzornega vzgojitelja mladine, mnogo obetajočega kulturnega delavca in sijajnega človeka, kakršni so zmerom redkejši med nami. Pogreb bo danes ob 15. iz hiše žalosti na Večni poti 10 na pokopališče na Viču. Prof. Vojtehu Štruklju časten spomin, ugledni rodbini pa naše iskreno sožalje!

se je prvotno denaturiral z žaganjem ali ogljem, zadnja leta pa s papriko. Čemur so bili baje vzrok posamezni primeri zlorabe sladkorja. Zaradi nekaterih nesolidnih čebelarjev, ki izrabljajo dobro voljo finančnega ministristva, trpi vse čebelarstvo. Ni hče, niti laik, ne bo trdil, da bi paprika pospeševala razvoj čebelnih družin, res pa je na žalost, da povzroča pešanje čebelnih družin in nazadovanje zaroda. Gotovo to ni v prid pospeševanju tako važne kmetijske panoge, kakršna je čebelarstvo.

Slovenski čebelarstvo društvo in vsi drugi odločujoči činitelji naj bi posredovali pri finančnem ministristvu, da bi se sladkor denaturiral s katero koli drugo snovjo. Sladkorja za pitanje čebel s sladkorne tovarne še nimajo pripravljene in je torej še čas da bi se to doseglo. Oni pa, ki bi zlorabljali sladkor, naj se počeno kaznujejo in naj se jim odvzame ugodnost prejemanja sladkorja. Nikakor ni v redu, da trpe zaradi nekaterih nepoštenjakov tudi vsi ostali solidni čebelarji in vsa čebelarska pa noga sploh.

Gorenjski čebelar

Zgradbe v zdraviliščih za jetiko na mrtvi točki

Pred tedni smo se v uvodni notici našega lista kritično dotaknili obeh nedograjnih stavb na Golniku, izmed katerih postavljamo eno banovino, drugo pa železničarska organizacija. Domnevali smo, da je nadaljevanje gradbenih del oviralo kreditno vprašanje. Kakor pa čitamo v 5. številu glasila Protituberkulozne zveze v Ljubljani »Delo proti tuberkulozi«, je vzrok ustavitvi dela popolnoma drugje. V omenjenem glasilu objasnjuje namreč g. dr. T. F., da stoji prazna stavba že celo leto brez zidarjev, komaj za silo pokrita in zavarovana pred vremenskimi nepravilnostmi, čeprav so bili krediti pravčasno preskrbljeni. Članek dr. T. F. je tako zanimiv in za javnost poučen, da je samo prav, če ga v izveščku objavimo.

V zdravilišču Topolšica, piše dr. T. F., se gradi novo upravno in stanovanjsko poslopje, torej zgradba, ki ne predstavlja nikakršnih gradbenih težkoč in problemov. To je tista vrsta zgradb, ki se spomladi začne in jeseni končajo. Vse drugače pa se delo vrši pri javnih zgradbah. Že začetek se zavleče do poletja. V Topolšici je bila zamuda nevarna zaradi kredita 450.000 din iz prejšnjega proračuna, ki se s 1. junijem vrača državi blagajni, če dotlej dela niso oddana. Kljub tej nevarnosti in kljub temu, da je odgovorno gradbeno vodstvo imelo od 17. februarja dovolj časa na razpolago, bi nam bila omenjena vsota za padla, da ni bil uporabljen upravni postopek posebne vrste. Gradbeni tvrdka je upravo zagotovila, da se do božiča prav gotovo vseli, pod pogojem, da bodo dela pravčasno oddana. Samo po sebi se razume, da niso bila. Podjetnik je postavil sirovo zgradbo, nato pa odpustil delavstvo in odpeljal stroje drugam namesto da bi se delo nadaljevalo v eni sapi.

»Med tem pa so cene rasle. Proračun! Komu kaj mar? Najprej 900.000, nato pol-drugi milijon, danes menda dva milijona. Niti ena od teh števil ni bila nikoli niti približno resno izračunana. Saj tudi ni tre-

ba. Kolikor bo zmanjkalo, se vstavi v prihodnji proračun. Podjetnik pa naj čaka na svoje plačilo. — Še lepše pa na Golniku. Pri nas gradimo eno stavbo za dva gospodarja: en del za banovino, drugi del za železnico. Čeprav tudi pri železniškem delu ni šlo vse gladko — zaradi povišanja proračuna so nastopili kreditni vozi — pa je vendar ves čas obstajal neki zmeren tempo. Na banovinski strani pa, kljub temu, da finančni zapletljaji niso dela nikdar ovirali, letos že celo leto ne delamo. Surova stavba zija, gluha in prazna, v nebo vpije protest proti oviram, ki jim na Slovenskem ni primere. Za zimo bo železniški del zgradbe dograjen, v drugo, banovinsko polovico pa bo naletal sneg, ki ga bo nosila burja skozi prazna okna in odprte hodnike. Če se v Topolšici lahko tolaži za državnim proračunom, ki ne pozna izgube, pa na Golniku te vrste tolažbe ne poznamo. Nazadnje bo vse plačal Golnik sam, to se pravi: plačala bo uboga jetična para. Blizu milijona se bo na ta način odtegnilo protijetični akciji.

Človek bi skoraj mislil, da leže take napake v bistvu gradbene stroke same in da ni nikjer boljše kot pri nas doma. O nasprotnem pa te prepričajo poročila o bliskovitih gradnjah v drugih državah. Karkoli smo se ozirali čez državne meje in občudovali tujo gradbeno podjetnost, smo si mislili, da bo pri nas ravno tako, čim dobi domača podjetnost proste roke. Zdjaj pa smo prisiljeni, napravljati ravno obratne sklepe. Naša gradbena nesposobnost je že prav katastrofalna. Prisiljeni smo bili k temu pisanju — zaključuje svoj članek g. dr. T. F. — ker gre za javno korist in

še za korist naših bolnikov posebej. Gotovo govorimo iz srca velikega dela Slovence, če postavimo javno vprašanje ne tako, kot je to storil »Slovenec« dne 25. julija t. l., ko je vprašal, kdo bo končno odgovoren, temveč tako, da zaključimo na ves glas: Kdo je v tem trenutku odgovoren?

Vsak komentar k izvajanjem g. dr. T. F. se nam zdi popolnoma odveč, pa bi po našem mnenju prav tako kakor članek g. dr. T. F. v »Delu proti tuberkulozi« nič ne zalegal. Javnost naj sama izreče svojo sodbo, z njo pa vsi tisti jetični bolniki, ki čakajo že mesce in mesce na sprejem v zdravilišče na Golniku!

Uspešno delo Ljudskega vseučilišča v Celju

Celje, 1. oktobra. Ljudsko vseučilišče v Celju je imelo v ponedeljek zvečer redni občni zbor. Podpredsednik z. ravnatelj Fran Cilenšek se je v globoko občutenih besedah spomnil pokojnega ustanovitelja in častnega člana Ljudskega vseučilišča a vladnega svetnika Emilijana Lileka, ki je vodil društvo 19 let. V dobi predsednikovanja tega odličnega znanstvenika, publicista in narodnega delavca je priredilo Ljudsko vseučilišče nad 400 predavanj in več tečajev ter izdalo razne njegove brošure kot društvene izdaje. Društvo so podpirali s pomočmi banška uprava mestna občina celjska in ga Ema Lilekova Podpredsednik se je zahvalil časopisu za naklonenost.

Tajnica gđe Debelakova je poročala da je priredilo Ljudsko vseučilišče v pratehli sezoni 22 predavanj in pričelo sezono z zelo uspešnim ciklom pedagoških predavanj. Predavanja bo obiskalo 1710 os. b. povprečni obisk pa se je dvignil od 65 na 78. Predavanje je obiskovalo znatno več delavcev nego v prejšnjih letih. Društvo je pri edlo o binokostih poučen izlet v Bučimčevo pod vodstvom prof. Meliharja Društvo ima 136 članov. Blagajničarka ga Zunančičeva je poročala, da je imelo društvo v preteklem poslovnem letu 9.578 din dohodkov in 8.394 din izdatkov. Prebitek je znašal 1.184 din. Društvena gotovina znaša 8.430 din fond za nabavo novega sklopičona na 10.877 din. Knjižničar g. Javšovec je poročal, da ima društvo 317 del, na večini znanstvenih, čitateljev pa je bilo 19. Na predlog predložitelca računov g. ravnatelja Turnška je prejel odbor razrešnice blagajničarki na je bilo izrečeno priznanje. Za predsednika je bil izvoljen g. ravnatelj Fran Cilenšek. V odbor so bili izvoljeni dosedanj člani, na novo na g. dr. Drago Mušič in prof. dr. Lino Legiša.

Boris Pilato, mladi plesalec iz Maribora, ki je dosegel lepe uspehe na raznih inozemskih odrih, bo prvič nastopil v »Grofu Luksemburškem« v ljubljanski Operi

Zadnja prilika,

5 zvezdnic, 135 hollywoodskih lepotic in noben možki!

KINO MATICA, tel. 22-41. Ob 16., 19. in 21.15.

da si ogledate prekrasni METROFILM V ŽENSKEM CARSTVU

Norma Shearer — Joan Crawford — P. Goddard

načne prvo temo, pozadna mu sekundira. Višek stavka je v kadenci, ki obdela vse dosedanje teme. Kadenca je sijajno komponirana, umetna, pač vrhunske klavirske skladbe med Slovenci (a tudi daleč naokrog). V živahni ritmični zaplet poseže zopet poznavna s svojimi zagmetnimi klavi. Klavir se prepleta z orkestrom z mičnimi arabeskami, in konec.

Trajanje: 25 minut. Dinamično tako zrelega skladatelja Škerjanca pač še ni napisal. Poznavalci njegove glasbene muze vedo, da je njegova samobitna tvornost zrasla prvenstveno ob klavirju. Svoje nežno občutje sveta je to pot zgostil v klavirski koncert, ki ga skladatelj imenuje skromno liričnega, ki pa pomeni brez dvoma njegov najodličnejši prehod v dinamični način kompozicije, na kakršnega naletimo le pri klasikih.

Tako globokoje dojma ni napravila namreč dolgo nobena skladba. Po stilu (močni, pretežni uporabi kromatik) in barvitosti je francosko impresionistična, po svoji dinamični gradnji bi jo pa del v vrsto znanih Prokofijevih koncertov. Poslovil sem se suho, bolj nem za besede spričo žarke umetnine, ki sem je bil kot prvi deležen. Tako opojno me je bila vsega premamila. Dr. B.

Pisatelji in novinarji

V Ameriki se prepirajo o vprašanju, ali je dobro za pisatelja, če piše za dnevne liste. V Rusiji so mnogi pisatelji sodelovali sploščka v 1. stih. Tako je na primer Leonid Andrejev dolgo leta pisal za neki list sodna poročila. Kot sodni referent je deloval v listih tudi Čehov. Maksim Gorki se je udeleževal v novinarstvu pod psevdonimom Jegudil Halamida. Mnoga leta se je preživljal za novinarstvom tudi angleški pisatelj Dickens.

Pot, ki vodi v literaturo skozi dnevne liste, ni slaba. Ko si tako delujoči pisatelj nabere skušenj in se nauči umetnosti pripovedovanja v tem smislu, da opisuje stvar tako, kakor so se zgodile, lahko skozi povest dosepe k pisanju romanov, če je sploh sposoben za pisanje romanov. Prava literarna šola je potemtakem v tem, da se moraš naučiti opisovati stvari, procese. Zelo težko je na primer z besedami opisati, kako se napravi voz na vrvi. Stvari je treba opisovati natanko tako, da si jih lahko čitatelj predstavlja. Ni se treba takoj vtikati v tako imenovano visoko literaturo, zakaj le-ta se pojavlja šele tedaj, ko pisatelj stoji trdno na svojem mestu in je prepričan, da je to mesto najvažnejše. Često se dogaja, da pisatelj, ki deluje v takih, kakor bi se zdelo nizkih vrstah literature, sam ne ve, da ustvarja veliko reč. Ko je Boccaccio napisal »Dekameron«, ga je bilo sram tega spisa in ga ni priznal niti prijatelju Petrarci. Te zbirke sploh ni uvrstil v seznam svojih spisov. Zato pa je Boccaccio s ponosom označeval svoje latinske verzice, ki jih danes nihče ne pozna. Dostojevski ni čislal romanov, ki jih je pisal, in si je vedno želel spisati drugačne, ker so se mu prvi zdeli preveč novinarski. V svojih pismih pravi: »Ko bi mi bili plačali toliko kakor Turgenjevu, bi ne pisal slabše od njega.« Niso mu plačali toliko in vendar je pisal bolje. Visoka literatura ni tista, ki se tiska v debelih revijah, marveč tista, ki pravilno izkorišča svojo dobo, se pravi, uporablja material, ki ji ga nudi ta doba.

Položaj današnjega pisatelja je težji od položaja pisateljev prejšnjih časov zaradi tega, ker so se starejši pisatelji učili drugi pri drugem, Gorki se je učil pri Korolenku in posebno pozorno pri Čehovu. Maupassant se je učil pri Flaubertu. V sklopičju

Domače vesti

Oktober in marec

Gresta skupaj v klanec

Takšna je razlaga preizkušene, stare, možaka s kmetov, kadar hoče zvesti njegovo mnenje za vremenske pojave v oktobru. Prvi teden do nastopa koledarske jeseni je za nami, doba, ko je delo po naših vinogradnih gorah v polnem razmahu. Kmetička modrost je na taka:

Listje če oktobra nerado odleti, zime marsikdo se že boji. Ponekod sodijo: Ako z dreva žudaj listje pade, njive k letu rodovitne bodo rade. Spet drugi pravijo: Če nerado pade listje z drevesa, bo pomlad kaj rada polna mrčesa. Ko žerjav leti na tuje, zima že se približuje. Vinotoka če zmruže, pa prosinca odrekuje. Na deželjo so o oktobru prepričani; oktobra če je dosti dežja, obilno letino nam da. Kadar v oktobru dež razsaja, tako v decembru snež razsaja. Če v oktobru zmruže in sneži, se januarja zima solzi.

Trile vremenski svetniki za jesen so odločilni: sv. Gal, Lukež in Uršula. Kmetiški preroki razlagajo: Po Galovem dnevu (16.) živina ostane v hlevu. Sv. Gal deževen ali suh, prihodnjega leta ovaduh. Lukež (18.) je repni pukež, a tudi v roke hukež. Če repa dobro obrodi, padarji so žalostni. Ali pa: Luka repo puka, da si v roko huka. Sv. Luka snež prikruka. Kakršna Uršula (21.) z dežnikom pride, zima huda nam ne uide. Kakor je Uršula pričela, bo zima vse izpela.

Po sv. Simonu in Judi (28.) približa zima nam se tudi. Če zime dolgo ni, kasneje že se se zliasi. Za dan 31. oktobra ko je god sv. Volbenka, ima kmet rad dež. Dež sv. Volbenka leto blagoslova nam da.

Dan 1. oktobra je dolg 11 ur 30 minut, do konca mesca se dan skrajša za 1 uro 35 minut.

Modni salon za damo in gospoda

SOUVAN - CO

Mestni trg 24.

Površniki, plašči, elegantni kostumi, promenadne in sportne obleke - brezhiben kroj, kvalitetna izdelava, nove ideje!

♦ **Misel in delo.** Izšla je dvojna številka (za avgust in september) te naše zanimive kulturne in socialne revije. Posvečena je najaktualnejšim vprašanjem našega javnega življenja s posebnim oziranjem na sodobno dogajanje. Inž. Leon Kavanec je prispeval časovno primerno študijo o »Problemu nezaznamovnosti cen industrijskih in poljedelskih proizvodov«. Pisec jasno in koncizno navaja vzroke te nesrazmernosti, daje praktične nasvete glede možnosti racionalizacije in naglašja možnosti generalne rešitve našega produkcijskega problema. Ivan Hribar se je v članku »Velika neznanost« lotil predmeta, čigar poznavanje je v našem položaju za nas posebno važno. Opisuje namreč politiko Sovjetske zveze, o kateri vlada pri nas mnogo nejasnosti in ki se ocenjuje navadno z vidika odklanjanja omejevalnega obdobja. Članek Ivana Hribarja se v tem pogledu prijetno razlikuje od doslej običajnega šablonskega obravnavanja ruskih zadev. Dr. inž. Otokar Nagode je v reviji zastopal s temeljito razpravo o »Gospodarstvu Slovencev v jugoslovanski državi pa v slovenski banovini«. Zasključni članki so podprti z obilico statističnega gradiva o gospodarski strukturi prebivalstva drav ke banovine. Pisec izreka na temelju iznesenih števk velevažno trditve, da je pri nas preokrenitev v nove smeri lastniškega pojmovanja lahka in koristna in da je brezvestno plašiti našega kmeta pred radikalnejšimi reformami z zlorabo njegovega čuta za tako posest, ki mu ne daje več človeka vrednega življenja. V »Obzorju« je članek dr. Branka Vrčona »Vojna se nadaljuje...«, kjer pisec z njeno lastno promitivnostjo razlaga pomen posameznih dogodkov svetovne politike ter odkriva nujnost njih povezanosti. Članek je izvrstno pregleden razvoj orjaške borbe, ki čuti nje neprijetne posledice v vojni ali manjši meri vse svet. Znan manjšinski delavec dr. L. Čermelj poroča v listku o »Novi srednji šoli v Italiji« ter o publikacijah italijanskega Zavoda za mednarodne politične študije, od katerih se nekatere tičejo neposredno naše države in življenjskega prostora našega naroda.

Osebam, ki se ne morejo zadostno kretati, pa trpe vsled tega na zaprtju in motnjah pri prebavi, združeni s pomanjkanjem teka, nudi večtedensko zdravljenje z naravno »Franz-Josefov« grenko vodo zelo dobre uspehe. Uživa se dnevno 1 časa »Franz-Josefov« grenke vode zjutraj na tešče ali zvečer, preden greste k počitku.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

♦ **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** je prejela meseca septembra 1940: I. Podružnice: Radeče pri Z. danem mostu 1.100 din; Slovenj Gradec m. 2.239 din; Slovenj Gradec ž. 1.144 din; Kamnik ž. 732 din; Lokavec 450 din; Kamnica 180 din; Ribnica na Pohorju 272 din; Celje ž. 100 din; Ribnica na Dolini m. 540 din; Ljubljana, šentjakobsko-trnov. m. 577 din; Ljubljana, šentjakobsko-trnov. ž. 160 din; Ljubljana-Šiška m. 170 din; Ljubljana, I. ljublj. m. 1.385 din; Ljubljana, mestna ž. 845 din. II. Nabiralniki: Podružnica Radeče 20 din; dr. Juro Hračovec, Celje 50 din. III. Obrambni sklad: Podružnica Novo mesto m. 650 din. IV. Ivana Vrhovnika sklad: Ana Letnar, Ljubljana 100 din. V. Tomo

župana sklad: Šentpetrska podružnica ž. Ljubljana 236.25 din. VI. Razni prispevki: Volilo Amalijske Vertnik Ormož 500 din; dr. Franjo Lipold in gospe soproga, Maribor 200 din; Preporod, Ljubljana 500 din; neimenovana 100 din; uprava Jutra, Ljubljana 100 din; M. Lajovic, Ljubljana 100 din; skupaj 12.450.25 din. (—)

♦ **Strojepisni, stenografski, jezikovni tečaji** in tečajji posameznih trgovskih predmetov (knjigovodstvo, računstvo, korespondenca itd.) se otvorijo začetek oktobra na trgovskem učilišču »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15. Informacije in prospekti brezplačno na razpolago. (Telefon 43-82).

ZA VIAGANJE SOČIVJA BREZ KUHANJA, ZANEŠLJIVO KONSERVIRANO, VLOŽENE KUMARICE, GOBE, FIŽOL I.T.D.

KANC MARIBOR

♦ **Prijave železniških upokojencev** za prejem draginskih doklad. Direkcija drž. železnice v Ljubljani obvešče vse upokojence, provizioniste, miloščinarje in rentnike, da jim bo v prihodnjih dneh poslala nove prijave za prejemanje draginskih dokladov za svrhu vpisa podatkov, kakor so označeni na tiskovini. Upokojenci, ki stanujejo v mestih Ljubljana, Maribor in Celje, dobe »Prijave za prejem draginskih dokladov« na postajah Ljubljana, Maribor in Celje. Vsi upokojenci, tudi oni, ki prejmejo prijave v izpolnitve po pošti, jih predložijo najkasneje do 31. oktobra t. l. edini, v kateri evidenci se nahajajo in kjer dobe tudi potrebna pojasnila. Službene edince pošljejo prijave na občni oddelek-pokojniški odsek direkcije.

♦ **Večerni trgovski tečaj** se prične dne 8. oktobra na trgovskem učilišču »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15. Informacije in prospekti brezplačno na razpolago. (Telefon 43-82).

♦ **Olja bomo imeli dovolj.** Strokovnjaki sodijo, da bo pridelek olja v Dalmaciji in Hrvaški primorju približno tolikšen kakor lani, ko ga je okrog 4 milijone dreves dalo okrog 540 vagonov, kar pomeni poldrugi kilogram na oljkovo drevo. Cene olja pa so se zmerom nesorazmerno visoke in znašajo od 25 do 27 din za liter. Ker je nekaj časa primanjkovalo semenskega olja, je država konsumirala velike količine olivnega. Računajo pa, da bo v doglednem času na trgu dovolj semenskega olja tako, da bodo tudi cene olivnomo zaradi manjšega povpraševanja padle.

♦ **Beograjski avtomobilski zahtevajo gume** in bencin. V ponedeljek se je v domu Trgovskega združenja v Beogradu vršila skupščina Združenja lastnikov avtomobilov, na kateri so govorniki prikazali obupni položaj svoje stroke, če država oblaživa ne bodo v pravem času izdala potrebnih ukrepov. Na koncu je bila sprejeta resolucija, v kateri lastniki avtomobilov zahtevajo zadostno količino bencina, ki bo omogočila osebnim avtomobilom povprečno 1600 km vožnje na mesec, tovornim pa 1500. Sejam komiste, ki razdeljuje bencin, bi morali prisostvovati tudi zastopniki Združenja lastnikov avtomobilov. Na koncu zahteva resolucija, naj oblastva o pravem času ukrenejo vse potrebno, da javni promet ne bo trpel zaradi pomanjkanja avtomobilskih gum.

♦ **Mesariji, ki prodajajo pod maksimirano ceno.** V Zagrebu so se živniški potrebščine vseh vrst zadnje dni ponovno občutno podražile. Zanimivo izjemo pa tvorijo mnogi zagrebški mesariji, ki prodajajo šunko in drugo suho mesnato robno ceneje od oblastveno določenih cen. Občinstvo upravičeno smatra ta primer za dokaz, da so cene suhemu mesu v Zagrebu uradno previsoko odmerjene.

♦ **V Zagrebu uvajajo davek na nočni obisk gostinskih lokalov.** Mestno poglavarstvo v Zagrebu je sicer dalo, da začne 1. oktobra pobirati posebno mestno davščino na potrošnje v gostinah, kavarnah in drugih gostinskih obratih od 10. zvečer. Ker pa mestno poglavarstvo ni moglo ob pravem času urediti vse potrebne priprave, se bo nova davščina začela pobirati šele 5. t. m.

♦ **Pravda za spomenik kralja Tomislava.** Zagrebčani se že nekaj let pripravljajo, da hrvaškemu kralju Tomislavu postavijo dostojen spomenik, a vse mogoče zapreke odlašajo izvedbo načrta brez konca in kraja. Odbor za postavitev se je bil odločil, da postavi lik na Trg kralja Tomislava, a ko so pričeli z delom, so našli na razne tehnične težave na terenu. Zagrebčani so znani kot lokalni patrioti, in ko so jim mestni delavci podložili in počez razkopali enega najlepših trgov, so se začeli burni protesti v dnevnem tisku in na zborovanjih. Na čelo akcije je stopilo Društvo Zagrebčanov, ki je odločno zahtevalo, da se Trg kralja Tomislava obnovi v prvotno stanje, prostor za spomenik pa se naj poisklje kje drugje. Te dni so se predstavniki društva zglasili pri banu dr. Šubašiću, ki jim je obljubil svojo pomoč. Kakor pišejo zagrebški listi, je samo dovoz odvisne zemlje, ki so jo bili v zvezi z regulacijo navozili na trg, stal mestno občino nad 50.000 din. Je pa ta zemlja povsem odveč ker za postavitev spomenika ni potrebna, pač pa so z njo zasuli in tako uničili prej krasne nasade na trgu.

♦ **45.000 za 30 din.** Da je na kmetih ponekod še zmerom denar doma, a da tistim, ki ga imajo, ne gre rad izpod palca, priča naslednja zgodba iz Obrenovca: V mesto je prišel po opravih kmet Dragoljub Djutunović iz Ušca. Mimogrede se je ustavil v neki trgovini, a ko je poravnal račun, mu je padla listnica s 45.000 din iz žepa. Nič hudega slutnje je odšel dalje po opravih. Šele čez čas je listnico našel mladi trgovski pomočnik Ilija Jelišavčić, ki je na svo-

MINJIN IN POŽARSKI

KINO UNION — Tel. 22-21

sodeluje poleg najboljših ruskih igralcev moskovski simfonični orkester spremljan s pevskim zborom. — Odlična režija in veličastni prizori!

Predstave ob 16., 19. in 21. uri!

je začudenje uzri v nji skladovnico tisočakov. Takoj je o stvari obvestil svojega šefa, nato pa odhitel po mestu, da pošče raztresenega bogataša. Nazadnje ga je našel na sodišču, kjer je bil zaslišan v neki zadevi. Djutunović se zmerom ni vedel, da je listnico izgubil, a najditelju se je izkazal po svoje velikodušnega: v nagrado, da je na vso sopo prišel za njim s 45 jurji, je vrlenu pomočniku poklonil 3 kovače.

♦ **Višja gostinska šola v Beogradu.** Pomotoma je bilo objavljeno, da bo vpisovanje v višjo gostinsko šolo v Beogradu šele 1. novembra. Interesente opozarjamo, da so se predavanja na tej šoli začela že 20. septembra. Ker pa je še nekaj prostih mest, je interesentom dana možnost naknadnega vpisa najkasneje do 15. oktobra. Poznejše prijave se pod nobenim pogojem ne bodo mogle upoštevati. Podrobnosti pojasnila za višjo gostinsko šolo v Beogradu daje tudi Tujskoprometna zveza »Putnik« v Mariboru, Trg svobode grad.

♦ **Zagreb — mesto samomorilcev.** V preteklem tednu je v prestolnici banovine Hrvatske umrlo 61 oseb. Na prvem mestu je število žrtv, ki jih pobira jetika, (9), nato pa sledijo primeri srčne kapi (8) in samomoril (6). V statistiki samomoril zavzema Zagreb prvo mesto v državi.

Salve smeha odmevajo po vseh kinodvoranah, kadar doživljata STANLIO in OLIO svoje odlične pustolovščine! Oglejte si ponovno film, ki Vas bo razgibal do solz! Danes ob 16., 19. in 21. uri.

VESELA ŠKOTA

KINO SLOGA, tel. 27-30

pod Slaparni. Sava, ki je pri elektrarni v Tacnu dosegla v nedeljo popoldne 2 m nad normalo, poglajoma upada, bolj kočljiv pa je položaj na Barju kjer je koruza, eden glavnih pridelkov barjanskih kmetovalec, še zunaj in bo šele čez nekaj tednov dozorela. Če dež ne bo ponehal, bo ogrožen doberšen del barjanske letine.

u — **Cvetje v jeseni.** V času, ko so ljudje začeli že zimske sukne vlačiti na plan in je sneg pobelil vrhove gora, si je narava sredi Ljubljane privoščila spomladansko prefreren domiselek. Na enem izmed divjih kostonjev ob sejmšču poleg mestne kivanice so poglali in se široko razbotali cvetovi, kakor da je sonce v razmahu svoje prebujajoče moči. Mladi Ivan Legiša nam je vejico cvetja prinesel v uredništvo, da ostane dogodek zabeležen v spominu.

u — **Poučni tečajji** za kuhanje, šivanje, ročno vezenje in jezikovni pouk v nemščini se prične v oktobru. Prijave sprejema »Zveza gospodinskih pomočnic«, Wolfova 10. Sedanjí čas zahteva mnogo več znanja in gibčnosti, ne le v tujem gospodinstvu, ampak tudi če se dekle poroči. Dekleta, ne zamudite ugodne prilike! (—)

u — **Plesne vaje »Zarje«** se prične v nedeljo 6. oktobra ob 15. v dvorani »Metropok«. Vaje se vrše pod vodstvom plesnega mojstra G. Jenka. Prilite! (—)

u — **Novi II. začetniški plesni tečaj** za novince-dane in gospe odprei ta petek 4. t. m. ob 20. Jevkova plesna šola v Kazini. Informacije tudi za posebne ure in vpisovanje proti legitimiranju dnevno od 11. do 13. in od 15. do 19. Dijaški akademiki inšpjo popust. (—)

u — **Italijanske in nemške** začetne in nadaljevalne tečaje priredi v večernih urah trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani. Prijave v društveni pisarni Gregorčičeva ulica 27., pritrileje, med 8. in 14. uro. (—)

Iz življenja na deželi

VRANSKO. Od nas sta se te dni poslovila dolgoletna gostilničarja Franc in Roza Smogavec. Z njima zapuša naš trg danes že tako redek primer gostilniške domačnosti in dobrodušnosti. Polnih 22 let je »Rožice«, kakor smo imenovali gostilničarke pri »Slovanu«, vzorno vodila gostilniško obrt. Odhajata v Zagorje, kjer sta prevzela gostilno pri »Grčarju«. Kako sta bila priljubljena in kako so tržani in okoličani cenili njihovo vsestransko solidno in dobro postrežbo ter domačnost, je pokazal poslovljni večer, katerega sta jima priredila pevsko društvo »Vravska Vilas« in podružnica CMD, katerih aktivna člana sta bila vseskozi. Poslovljnemu večeru so se pridružili še gasilsko društvo, zadruga oblačinskih strok, šahovski in kegljaški klub, saj so imela vsa ta društva, izvzemši gasilskega, vse potrebne prostore z dvorano vedno brezplačno na razpolago. Malokdo, kogar je zanesla pot na Vransko, ne pozna dobrodušnega, vedno nasmejanega obraza ge. Roze, njene postrežbe in njene domačnosti? Koliko dobrega je storila v teh letih siromakom, za katere je imela vedno odprte roke, bodo vedeli oni mnogi, ki so pri njej iskali podpore. Za njo je v polni meri veljal izrek, naj ne ve levica, kaj dela desnica. Ob njunem odhodu z Vranskega v Zagorje jima želimo procvita v njuni obrti in popolnih uspehov. —

Iz Brežic

br — **Slabi izgledi za organizacijo prehrane.** Na poziv sreskega načelstva v Brežicah so se te dni sestali predsedniki občin sreza bi žiškega, da se porazgovore o potrebnih ukrepih, da se prebivalstvo prehrani čez zimo. Zborovalci so zavržali očitke, da kmetovalci brez razloga dvigajo cene, češ, naj bi se zaježilo nadaljnje dvigovanje cen vsem onim potrebščinam, ki jih potrebuje kmet, pa tudi kmetički pridelki ne bodo dražji. Občine zaradi slabega dotoka na davkih in zaradi zmanjšane prometa sploh ne razpolagajo z nikakimi sredstvi, ki bi jih mogle dati na razpolago za prehrano prebivalstva. Dohodki občin ne zadostujejo niti za plačevanje nameščencev, odplačevanje dolgov in oskrbovanje ubožcev. Potrebno bi bilo, da bi Prizad ali kaka druga javna ustanova nakupila z javnimi sredstvi primerne količine žita ter ustanovila zaloge v Brežicah, Rajhenburgu in Sernici, ki naj bi bile pod javnim nadzorstvom. Iz teh skladišč naj bi se potrebne količine oddajale ostalim občinam. Predsedniki občin so bili mnenja, naj bi se sredstva za nakup hrane dobila iz podpore za javna dela, ki naj bi se po potrebi izplačevale posameznim občinam, potem iz projektiranega notranjega posojila, iz katerega naj bi se občinam dajali zneski za mezde revnim prebivalcem, ki bi bili zaposleni pri javnih delih. Javna dela pa bi se izvrševala tako, da bi se v vsaki občini nadaljevalo s tistimi cestnimi gradnjami, s katerimi se je že svoj čas pričelo in za katere obstoje projekti že iz prejšnjih let. Po mnenju predsednikov poseben prehranjevalni odbor v posameznih občinah niso potrebni, ravno tako ni potreben ponoven popis siromakov, ker občinske uprave dobro poznajo razmere.

R A D I O

Sreda, 2. oktobra

Ljubljana 7: Jutrnji pozdrav, napovedi, poročila. — 7.15: Veseli zvoiki (plošče). — 12: V sodobnem ritmu (plošče). — 12.30: Poročila, objave, napovedi. — 13.02: Sprehod po Balkanu (plošče). — 14: Poročila. — 18: Mladinska ura: Anton Janša, slovenski čebelar (zgodovinska igra). — 19: Napovedi, poročila. — 19.20: Nac. ura. — 19.40: Objave. — 20: Pevski zbor »Sava«. — 20.45: Bolgari pojo in igrajo (plošče). — 21.15: Komorni trio. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Pihalni kvartet. — Beograd 20: Operni večer. — Zagreb 17.15: Koncert orkestra. — 20: Tamburaški zbor. — 20.45: Ruska glasba. — 22.10: Vesela muzika. — Praga 19.25: Godba na pihala. — 20.35: Zborovsko petje. — 21: Beethovnova V. simfonija. — 22.30: Klavir in orkester. — 22.50: Brahmovska glasba. — Berlin 19.15: Pester glasbeni spored. — 21.10: Drobne melodije. — 21.30: Mali orkester. — 23.10: Nočna oddaja. — Rim 19.30: Orkester in solisti. — 20.30: Simfonični koncert. — 21.30: Violinski skladbe. — 22.10: Lahka godba in ples.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Avtobusna proga

LJUBLJANA-RIBNICA-KOČEVJE-SUŠAK je zaradi tehničnih razlogov PRENEHALA z 1. oktobrom do nadaljnjega z obratovanjem. »JADENA« — avtobusno podjetje d. d. — LJUBLJANA.

NEMŠKI SE NAUČITE

lahko in naglo, dopisnim putem na svojem domu s pomočjo nove originalne metode (z zakonom zaščiteni), ki je zasnovana na mnemotehnikah (vsiljeni zapomenja) (v psihodinamiki, ki jo je ustvaril g. Petar B. Petrovič, pisec knjige »Praktični kurs vještine pamčenja« in urednik Okultistične biblioteke. Kurs traja 6 mesecev. Mesečno predplačilo din 30. Brezplačno pošljemo vsakomur poskusno lekcijo. — Okultistiška biblioteka, Beograd, ček. račun 54.998, pošt. pretinac 876.

Otok Madagaskar

Večji od Francije, Belgije in Nizozemske ima samo 4 milijone prebivalcev

Otok Madagaskar

Madagaskar spada med najstarejša francoska kolonialna posestva. Na njem se je l. 1643 izkrcal Francoz Jacques Pronis ter je v imenu tedanjega francoskega kralja Ludovika XIV. razvil belo zastavo s tremi zlatimi lilijami. Tako je bila na Madagaskarju osnovana prva francoska kolonija Port Dauphin. Otok je imel v tistih časih za Francijo pomen kot prehodna postaja na poti v Indijo. V teh predelih tedaj še n' bilo Angležev. Bili pa se tam Portugalci in Španci, katerim so se pozneje pridružili Francozi.

To pa je bilo že v dobi, ko je prvo francosko kolonialno cesarstvo jelo propadati. Francija je namreč trikrat zadobila kolonialni imperij in ga dvakrat izgubila. Ludovik XIV. je bil zaničaril svojo mornarico v borbah na kontinentu in je s tem povzročil nesrečo svojih domovini. Napoleon pa je imperij zapravil z uničevanjem francoske mornarice pri Abukirju in Trafalgarju v borbi proti Angliji, katero je zaman skušal nadvladati.

Madagaskar je za Francijo pridobil na pomenu šele v drugi polovici 19. stoletja, ko so moderna prometna sredstva otok približala Evropi. Uprava otoka je bila tedaj izročena najboljšim francoskim veščakom za kolonije, med katerimi sta bila tudi general Gallieni ter maršal Joffre.

Na ozemlju Madagaskarja ki je po obsegu večje od skupnega ozemlja Francije, Belgije in Nizozemske, pa živi bore štiri milijone ljudi. Francoska uprava je Madagaskar silno povzdignila. Pred francosko zasedbo so morali na Madagaskar upoštevati riž. Danes je Madagaskar velika preskrbovalnica evropskega sveta z rižem. Pridelujejo posebno luksuzne vrste riža med drugim »Caroline«, ki je črna, uvedena tudi pri nas. Nadalje krije Madagaskar v Franciji štiri petine potrebe po kavi, tapioki, manioki in vaniliji.

Madagaskar ima danes dobro urejene zračne prometne zveze z Belgijskim Kongom, Francosko ekvatorialno Afriko, Alžirjem in Parizom. Trideset mest na Madagaskarju ima zračno zvezo s celotnim svetom, središče vseh pa je Port Dauphin. Tudi tehnika na Madagaskarju ne zaostaja. Francoski inženjerji so zgradili na otoku dolgo železniško omrežje, ki ima 56 predorov in 44 mostov, med katerimi so nekateri čudeške moderne tehnike. Posebno slovi betonski viadukt pri Mantoso, ki meri v dolžino 600 m ter se vzpenja na najvišjem mestu 164 m visoko.

Prizor z Madagaskarja: domačini se vračajo z lova

Invazija – danes ali jutri?

Nemško glasilo o izkrcanju na Angleškem

Nemški tednik »Das Reich« razmišlja o nemškem izkrcanju na Angleškem in se bavi z angleško propagando, ki trdi, da se je Nemčija z nameravanim vpadom na Angleško zakasnila. List pobija trditve, da je najugodnejše vreme za pot čez Kanal že minilo.

Če premostimo vse angleške trditve, pravi list, pridemo do spoznanja, da Angleži zaupajo v prazno pomoč bogov in vetra. Upi, ki jih Angleži postavljajo na jesensko deževje, so prav toliko vredni, kakor tolažba, ki jih je svojčas varala, pri italijanskem prodiranju v Abesinijo. To niso nič drugega kakor pobožne želje, ki se ne bodo nikdar izpolnile. Stvarnost kaže popolnoma drugo lice.

Nemški letalski napadi na Anglijo ne popuščajo, nasprotno, jačajo se iz dneva v dan, s porazom Francije v sedanji vojni je bila zapetena tudi usoda Anglije. Angleška blokada proti Nemčiji je propadla, prav tako se je izjalovila nada, da bo nemška vojska izkrcavala na nešteti bojiščih Evrope. Vprašanje, ali pride nemški vpad v Anglijo danes ali jutri, sploh ni vprašanje. Na vprašanje o zmagi in porazu v sedanji vojni je že odgovorila nemška vojska na evropski celini. Če je še kaj vprašljivo, je to samo dan angleške propasti. Ta faza lahko traja manj ali dalj časa. Nemčija ne postavlja svojih upov na datume. Vodilni krogi na Angleškem so že sami prišli do spoznanja, da vojne ne morejo dobiti. To je bistvo njihove zaslepljenosti in nesmisel sedanjega nadaljevanja vojne.

Mrtvilo v carigrajski luki

Po vestih iz Carigrada je ondotno pristanišče zadnje čase kakor izumrlo. Zgodilo se je v zadnjih dneh, da sta bili v pristanišču samo dve tuji ladji in še od teh je ena odplula v Konstantino. V zvezi s tem so tudi dohodki carigrajskega pristanišča silno padli. Pravijo, da dosežejo danes pristaniške pristojbine v Carigradu jedva četrtino taks v mirnem času. Zaradi tega je uprava luke ustavila vsa dela ter je sklenila, da ne bo, dokler se časi ne spremenijo, sprejela v službo nobenega delavca.

H. Adams 15 LEPA ZAROTNICA

Detektivski roman

»Ne, prav gotovo si ga nisem. Leto dni je že tega, kar sem prodal svoja posestva, in po tistem času se tudi nisem takoj odpeljal v Anglijo. A to je vse eno, moje premoženje je sad poštenega dela. Ali ste v svojem življenju že kdaj opravljali kakšno pošteno delo, ali ste zmerom samo plesali, nosili lepe obleke ter igrali tenis in bridž?«
»Morali ste delati, ker niste imeli premoženja.« je odvrnila. »Ko ste si pridobili imetje, ste menda tudi vi obesili delo na klin.«
»Najbrže si iščem samo drugačne dejavnosti. Kaj ste pa vi že storili v svojem življenju?«
»Povedala sem vam, da sem veliko potovala. V zvezi s tem sem šla med razbojnike. Kaj bi mi še priporočili?« Njen glas je dobil piker poudarek.
»Ne vem, koliko let vam je, a vsi vemo, kateri poklic je za žensko najboljši.«
»Kako mislite?«
»Najboljši poklic za žensko je ta, da se omoži in rodi zdrave otroke.«
»Menda prihajate iz pragozda, gospod Grey? Stavim, da si želite kar najmnogostevilnejše potomstvo.«
»Seveda!«
»Ali bi si ga želeli tudi tedaj, ko bi bili ženska?« Nekoč mi je nekdaj rekel, da ne bi bilo v nobeni

Nenavadna smrtna nezgoda

Pomožni delavec Jožef Gstingl iz Leobna je postal žrtev nenavadne nezgode. Med klesanjem se je z diela odtrgal kosček železa in ga zadel v prsi. Kosček se mu je zadržal na desni strani prs kakšna 2 cm pod kožo. Ta na videz neznatna rana je imela zavoljo notranje izkrvavitve za posledico smrt v nekoliko minutah.

Do smrti se je nasmejal

V nekem variteju v Görtlitzu se je neki 65letni možak nekemu dovtipu napovedoval tako smejal, da ga je prijel krč in se je zrušil mrtve na tla. Srčna zapir je napravila njegovemu življenju konec.

rodbini več kakor troje otrok, ko bi morali moške in žene izmenoma roditi. Žena bi prišla drugič na vrsto, mož pa gotovo ne.«
»Temu ne morem pritrditi,« je z nasmeškom rekel Peter. »A tudi dokazati ne morem, da nimate prav.«
»Temna točka v vsakem zakonu je mož,« je rekla Karolina. »Mož namen je vsekako, da ostanem neodvisna od moških.«
»Tedad začnite s tem, da ostanete neodvisni od mene. Ako me oropate, boste vse svoje žve dni odvisni od mene.«
»Za moje prijateljice in zame niste individui, gospod Grey. Odgovarjate nam za tistega, ki nas je okradel in ki se mu hočemo na ta način osvettiti.«
»Poslušajte že,« je dejal z resnim glasom. »Odkrili ste mi svojo zgodbo ali vsaj del te zgodbe in pripravljani sem vam verjeti. Pustimo te norčije in to reparsko viteštvo. Pojdite z menoj v London. Vašo ugrabitev, vaše grožnje, vaš poizkus izljudjevanja in vse ostalo pozabim. Obljubim vam, da s resno zavzameš za vašo stvar in za stvar vaših prijateljev ter bom, ako ste mi povedali resnico, gledal, da vam pomorem in popravim vse, kar so vam drugi prizadevali. To prisegem. Ponujam vam torej časten izhodišče. Ali ga sprejmete?«
Dekle je molčalo. Peter ni mogel slutiti, kakšne misli jo obhajajo pod krinko. Vendar je bil n'en glas močno izpremenjen, ko je nazadnje odgovorila: »Zelo dobri ste, toda niste me razumeli. Nam je do naščevanja, ne do dela. To, kar so nam sto-

Če še ne veš, zdaj izveš:

da je 50 ameriških rušilcev po 1200 ton dospelo v angleške vode brez najmanjše ovire;

da je v Rusiji zapadel prvi sneg;

da je Francija po pisarju »Jour Echoja de Paris« pripravljena sodelovati pri novem evropskem redu;

da so nemške podmornice po berlinskih informacijah doslej potopile nad 3 milijone ton sovražnih trgovinskih ladij;

da je bil imenovan za voditelja rumunskih Nemcev 28letni Andrei Schmidt, porodu iz Sedmograške in po poklicu ekonom;

da je ameriški prezident Roosevelt podpisal ukaz o napredovanju 26 brigadnih poveljnikov za generale in 70 polkovnikov za brigadne poveljnike;

da je odpotovalo 200 španskih falangistov v Italijo, kjer bodo prisostvovali obletnici fašističnega pohoda na Rim;

da se je francoski min. predsednik Laval v petek vrnil v Vichy, potem ko se je mudil tri dni v Parizu;

da je družba, ki upravlja Sueški prekop, do nadaljnjega ustavila izplačevanje dividend;

da je grški prestolonaslednik Pavle te dni z avtomobilom prispel v Carigrad;

da je toplote v nekaterih predelih Rumunije prošle dni dosegla 40 stopinj;

da so iz nekega varšavskega skladišča za kože ukradli več tisoč kožuhov, ki so bili vredni okrog 100 tisoč zlotov;

da je papež po posebnem odposlancu sporočil angleškemu kralju in kraljici svoje čestitke zaradi srečne rešitve ob bombardiranju Buckinghamse palače.

da Angleži navzlic jesenskemu deževju in burji ne izključujejo možnosti nemškega vpadu na Britansko otočje;

da je v francoski Indokini v bojih med Francozi in Japonci padel poveljnik japonskih operativnih oddelkov v tem področju, polkovnik Sunitaro Aomura;

da je bil nemški boksarski prvak Max Scheling pri vežbanju padel v Nemčiji hudo ranjen in da ga neguje v bolnišnici njegova žena Anny Oudra

Nove šole za pilote

Londonski Reuter poroča, da se je število avstralskih pilotov od začetka vojne povečalo za 250 odstotkov. V toku oktobra bodo odprli več novih pilotskih šol, ker se prilaščajo vedno novi pilotski kandidati.

Oktober

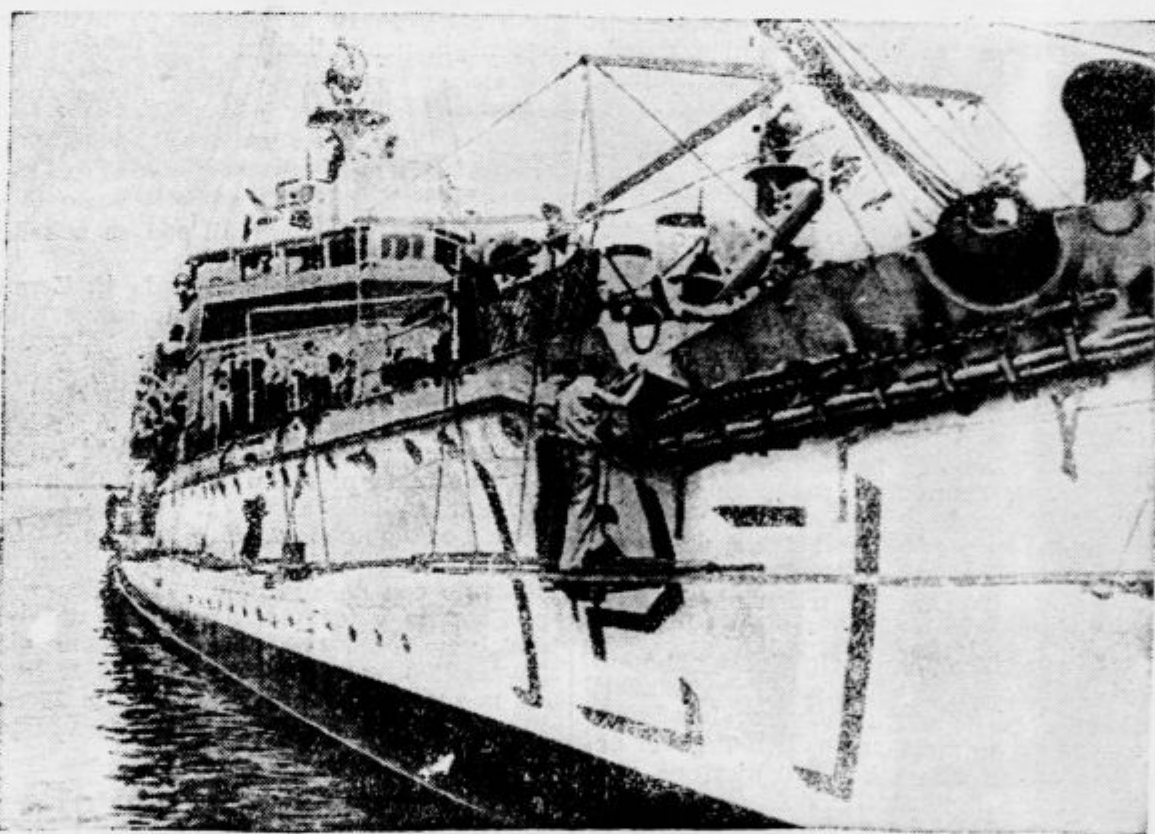
Noben mesec nima toliko pestrih barv

Poletje je bilo letos z nami prav skopo. Prav po mačehovski nam je odrejalo svoje sončne dneve, sedaj pa je z njim dokončno konec; poletna veselja lahko z umirajočo naravo vred spravimo v krsto.

Da, toda kdo trdi, da je oktober mračen in žalosten? Veliko umiranje, ki gre sedaj skozi naravo, je nasprotno kakor velik praznik. Noben mesec nima ob sončnih dneh toliko pestrih barv in žarenja kakor oktober. Niti spomladi se življenje tako ne uveljavlja. Še prav pogostoma nam ta mesec daruje sončne dneve, ko zažarijo rdeče rjavi gozdovi in barviti vrtovi v nezasišani krasoti. A še tedaj, kadar zastira svoje barve z zaveso deževij in viharjev,

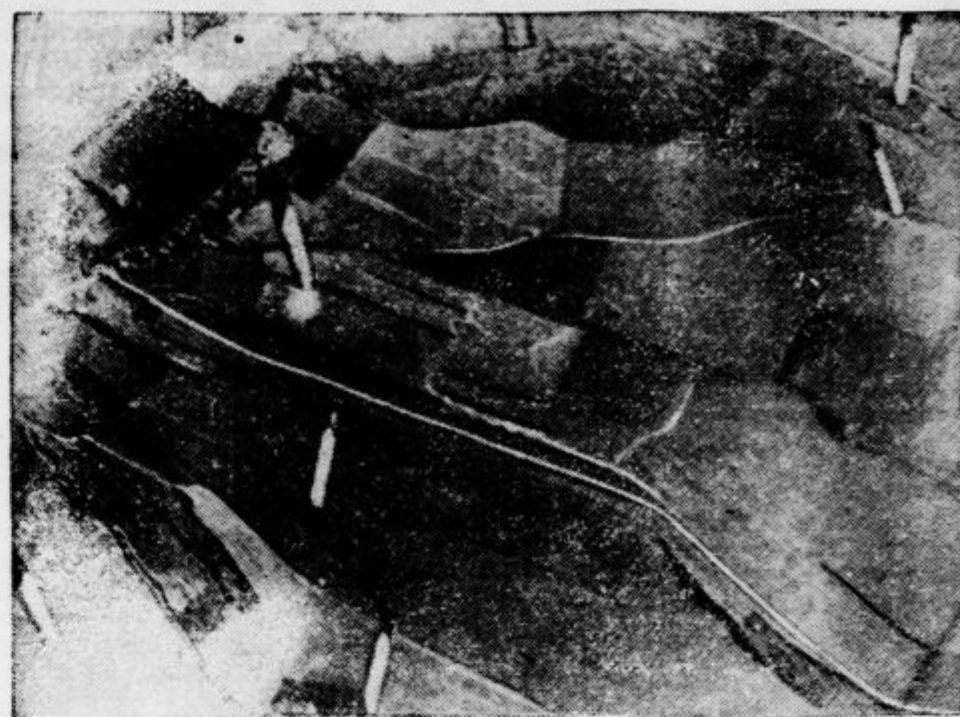
ostaja mesec žetvenih praznikov, žegnanj, trgatve in lova. Dela je sicer za poljedelca, vinčarja in vrtnarja še mnogo, kajti poslednje prideleke je treba spraviti v teh kratkih jesenskih tednih. Zato pa okuša vse bogastvo tega meseca v prvi vrsti tisti, ki se ukvarja z zemljo. Mestni človek pa ima tudi dovolj užitkov z očmi in usti. Zaradi gozdovi ob nedeljskih sprehodih, v vseh barvah cvetoči vrtovi ali pa tudi samo pester jesenski šopek v vazi, sočen grozd ali plemenita hruska na krožniku, tu in tam kos divjane na mizi – to so oktobrske radosti, ki so dodeljene tudi meščanu.

Eden izmed ameriških rušilcev za Anglijo

V Anglijo so prispeli prvi rušilci, ki jih je Amerika prepustila v zameno za pomorska oporišča v Atlantiku. Slika nam kaže enega teh rušilcev, ki ga popravljajo pred odhodom čez ocean

Vojna je neusmiljena

Nemške bombe padajo na angleško ozemlje

London, najbolj neurejeno mesto na svetu

Kako opravičujejo Nemci napade svojih letal na londonske stanovanjske in poslovne predele

Na očitke angleških oblastí, da odmetavajo nemški letalci svoje bombe brez vsakega smotra na angleško prestolnico in da trpijo zavoljo tega v prvi vrsti stanovanjski in poslovni predeli, ne pa vojaški objekti, odgovarjajo nemški listi, da so takšni očitki popolnoma neutemeljeni, če pomislimo na to, kako je London zgrajen. Ljudje, ki so daleč potovali in ki se lahko zanesemo na njih sodbo, so London upravičeno označili za najbolj neurejeno mesto na svetu, pravijo Nemci. Že v loku Temze prebivajo sto tisoč pristaniških delavcev v neposredni bližini skladišč in tovarn, tako da je sigurna ločitev stanovanjskih ter industrijskih predelov sploh nemogoča.

Ta zmešnjava industrijskih in stanovanjskih četrti, ta pomešanost mestnih delov, ki nimajo sploh nič skupnega, je tipična za to svetovno mesto. London je mesto, ki je zrastle iz mnogih posebnih krajev in v katerem so posamezni deli ohranili čisto svoj posebni značaj. Pogled na mestno kar-

to nas pouči razen tega, da noben teh delov ni bil zgrajen po nekem velikopoteznem načrtu, kar se izraža sedaj, ko je vsa oblika posebnih krajev zrastle v osemmilijonski nestvor tako, da nima London nobenih velikih izpadnih cest ali drugih žil, po katerih bi bilo skidpati na enotne in široke načrte.

Posledica te neorganizirane zmešnjave, velijo nemški listi, je ta, da je mesto z vojaškimi objekti naravnost posuto, na način, ki ga ne srečujemo v nobenem drugem svetovnem mestu. Kdor je živel dolga leta v Londonu, se bo vedno znova čutil, kako ostri in neposredni so prehodi iz najtemnejših tovarniških četrti v predele vil, kako pomešane so velike tovarne, skladišča in stanovanjske četrti, kako nemogoče je razlikovati n. pr. čiste tovarniške predele od čistih stanovanjskih predelov. Tudi City, osrčje mesta, ne dela izjeme. Z industrijskimi napravami je vse posuto in obdano. Na jugovzhodu doblimo n. pr. poleg delavskih četrti velike tovarne, med drugim tudi tovarno za izdelavo letalskih motorjev, kar je gotovo vojaški cilj. V tem predelu leži tudi znani woolwichski arzenal. Ime Woolwich nam kaže, kakor Greenwich itd., da je tu ob nekdanjem robu mesta stala vas. Danes je vlemesto že davno preplavilo to vas in tudi vse vojaško važne industrijske naprave.

Gorovje na dnu morja

V zalivu Aljaske, 300 km južno od otoka Kodiaka, so odkrili gorsko verigo, ki se dviga do 2900 m visoko nad morskim dnom. Z meritvami so ugotovili, da je veriga 225 km dolga. Najvišji vrh je še vedno 1500 m pod vodno gladino in je morje tam okrog torej skoraj 4500 m globoko.

N A M E S T O A N E K D O T E

Pri nekem zobozdravniku v Augsburgu si je dal star možak izdelati popolno, novo zobovje. Ob zaključku popravila je odšel ves zadovoljen. Nekoliko dni pozneje pa se je vrnil s prošnjo, da bi mu zdravnik odstranil spodnji desni podočnik iz zobovja. Na začuden vprašanje, zakaj to, je star možak odgovoril: »Nu, luknjo pa potrebujem, da morem vanjo obesiti pipo!«

VS AK DAN ENA

Ni mi hotel verjeti, da lahko napravim kjer koli stojjo na rokahl! (Mark Aurelio.)

za njegov denar,« je vzdihnila Judy. Odložila je bila čepico in krinko, ki sta ji maličli glavo, in njeni rdeči lasje in zdravi obraz so čudno nasprotnovali moški obleki, posebno kadar si je, kot ta mah, zamišljeno pudrala nasek. »Čudila bi se, če bi sploh odšel, ako bi mu ponudila, da ga izpustimo. Če izsledi, kdo smo, se utegne vsa istorija kaj neumno obrniti.«

»Dokler ne plača, ga ne izpustim,« je strogo rekla Karolina. »Mislimi morava tudi na Buntyjo in Nancyjo. Odkar ljudje pišejo zgodbe in zlagajo romane, so moški zapirali dekleta v stolpne čumate. Svet se je izpremenil in čas je, da se kolo obrne.«

»Tako rada bi se okopala,« je dejala Judy. »Preneumno, da mora biti edina kopalnica pri hiši v stolpni sobi, stanovalec te sobe pa moški!«

Ta čas je Peter zamišljen sedel v svoji sobi ter ugibal, kaj naj stori. Niti slutiti ni, kje bi utegnil biti. Nedvomno so ga bili odpeljali z avtomobilom in hišica, kjer je bil zaprt, je najbrže stala tri ali štiri ure daleč od Londona. Verjetno se mu je zdelo, da leži na južni obali Anglije, kajti jutraj je z morja sonce sijalo v sobo. O angleškem zemljepisju pa je imel le zelo nejasne pojme; bržkone je bil nekje v Kentu, Sussexu ali Hampshire. Po drugi strani je bilo tudi mogoče, da je stala hiša na kakem zapuščenem rtu ob vzhodni obali in gledala s čelom proti jugu. Ali ga bodo mogli slediti do tod? Ali se bo vobče živa duša zmenila za njegovo usodo?

ril, nam je zastrupilo življenje in nas vrglo iz tira. Uprle smo se zoper red, ki dopušča takšne reči. Ne gre za to, ali si moremo z našim denarjem pomagati ali ne, ampak za to, da poteptamo zakon in si same odmerimo pravico. To je naš namen!«
Brez vsake nadaljnje besede je zapustila sobo in zaklenila vrata za seboj.

9

»Žal mi je, da se ni pokazal upornejšega,« je rekla Karolina.

»Potrepljiv mora biti kakor jagnje,« je odgovorila Judy. »Prisluškovala sem pri vratih, da bi bila takoj pri rokah, če bi ti bilo treba pomagati.«

Veranda, kjer sta sedeli pri kosilu, je bila na nasprotni strani kakor jetnikova okna. Stradanje se še ni bilo začelo in Peter je bil dobil dober obed.

»Pričakovala sem, da bo kar besnel,« je nadaljevala Karolina. »Potem bi bilo vse laže. Tako odurna se zdim sama sebi, ker je bil tolikanj ljubezniv in v skrbah za nas in nam je celo ponudil pomoč.«

»Ali ga ne bi vendarle rajši izpustila?«

»Za nič ne! Jezim se nase, ker sem tako mehka in ženska. Takšna dekleta si bo moški zmerom navijal okrog prsta. Njegove pomoči ne potrebujemo, in ko bi jo potrebovali, je ne bi sprejeli. Kakor hitro bo pa spet svoboden, se mu utegne oglasiti vest in zelo mogoče je, da nas izda ali kaj podobnega.«

»Da je le malce bolj zopern, bi ga vse laže obrale

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 15.—. Dopisi in žetivne se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dobro kuharico

sprejme starejši trgovec Zentev moža. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nekaj denarja«.

Tajnika

išče Zdrženje mesarjev in klobasničarjev v Ljubljani. Zgledati se je Celovška cesta 93, dnevno od 18. do 19 ure.

Brivskega

pomočnika dobrega delavca, sprejme takoj. Stefan Topičan, Trzin pri Domalah.

Frizerka

popolnoma samostojna moč, dobi službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nekaj denarja«.

Korespondenta ali

korespondentko za nemščino sprejme takoj. Sever & Komp. Ljubljana.

Zagarja

za venecijanko sprejme takoj. Arčan, Petrovč pri Celju.

Absolventko

obrtne šole s prakso, in dekle 14 do 16 let staro za raznašal ko sprejme takoj. Ateje Bazanella, Gajeva ul. 2.

Čevljarskega

pomočnika takoj sprejme. Povž Stanka, Celovška c. 41, Ljubljana.

Službe išče

Vsaka beseda 50 par, za dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 12 Din.

Upokojeni

uradnik in pekovodja, več nemške in slovenske korespondence išče zaposlitve kjerkoli. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zelo skromen in soliden«.

Mesto natakarice

išče. Naslov v vseh posl. Jutra.

Mlad uradnik

išče primerne službe. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zelo skromni pogoj«.

Sofer

samski, vojašine prost, išče službo. Vajen osebnih in tovornih vozil. Naslov v vseh posl. Jutra.

Manufakturst

agilen, pošten, s prakso, zmožen samostojnosti, verziran tudi galanterije, z dobrimi referencami, želi namestitve. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nastop takoj«.

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

Nepričakovano nas je za vedno zapustil naš ljubljani soprog, oče, sin, brat, gospod

Štrukelj Vojteh

profesor I. drž. realne gimnazije

Blagega pokojnika spremimo na njegov zadnji poti v sredo, dne 2. oktobra 1940 ob 3. uri popoldne, iz hiše žalosti, Večna pot št. 10, na pokopališče Vič. Prosimo tihega sožalja.

Ljubljana, dne 1. oktobra 1940.

Zalujoči: Milena roj. Verbič, soproga; Tanja, hči; ter ostalo sorodstvo.

Profesorski zbor I. državne realne gimnazije v Ljubljani

javi tužno vest, da je njegov član, gospod

Vojteh Štrukelj

profesor danes, dne 1. oktobra preminul.

Odličnega učitelja in vzgojitelja in zvestega tovariša bo ohranil naš zavod v trajnem spominu.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1940.

Urejuje Davorin Ravljen.

Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Generatorske

naprave a čistilci znamke »Hansa« za pogon z lesom ali lesnim ogeljem, od 2 do 25 KS dobavljamo. Vse informacije pri Američni Motors, Tyrševa c. 24.

Leseno steno

z vrati 180 cm široko, 310 cm visoko, lepo belo plekano prodaj. Ogled od 3 do 4 ure popoldne v Šiški — Vodnikova c. 12.

Gume za tricikel

(teški) 3 kom. prodaj. Ambroz, Tyrševa 71.

Lesena stena

(do 4 in pol kv. m. stekla) 270 m visoka, 277 m široka, z vrati (Schietur) takoj naprodaj. Riharjeva ul. 2, Mirje.

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Podna prodaja

Prodaj 2 stavbni parceli ob cesti v bližini Kamnika veliki 12.000 kv. met. (35 din kv. met.) in 2.500 m² (30 din kv. met.). Nadalje se parcelo cca 3.600 kv. met. (20 din kv. met.) v neposredni bližini Ljubljane z Weekend hišico. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugodna prilika 11«.

Stavbno parcelo

746 kv. m. za visoko zgradbo z lokali, vogalno, ob novi Plečnikov ulici, 2 minuti od tramvajne, prodaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugodna prilika 11«.

Parcela

984 kv. m. se ugodno prodaja Miskec, Medvedova c. 38.

Gozd

tudi mlad ali izsek, kupim. Ponudbe z nakupno ceno, ki vključuje vse stroške, na ogl. odd. Jutra pod »Ugodna prilika 11«.

Vilo

dvostanovanjsko, po 3 do 5 sobno, komfortno, blizu centra, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugodna prilika 11«.

Stavbišče

za trinadstropno hišo, strnjeni sistem, v sredini mesta prodaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugodna prilika 11«.

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosobno

stanovanje s odda z novembrom. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 22.

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosobno

stanovanje s odda z novembrom. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 22.

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosobno

stanovanje s odda z novembrom. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 22.

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosobno

stanovanje s odda z novembrom. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 22.

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosobno

stanovanje s odda z novembrom. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 22.

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosobno

stanovanje s odda z novembrom. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 22.

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosobno

stanovanje s odda z novembrom. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 22.

Več dvosobnih in enosobnih stanovanj

s celim kompleksom oddaj v novi hiši v Srebrnem mayerjevi ul. pri Šušteršič. Informacije se dobe od 14. do 16.

Trisobno

stanovanje solšno, s kopalnico in balkonom, v vili ob Tyrševi cesti, oddam boljše družini odraslih oseb. Naslov v vseh posl. Jutra.

Stanovanja

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enosobno

stanovanje 1500 stranka dveh oseb za 1. november. Naslov v vseh posl. Jutra.

Dvočlanska

družina 1500 stranka dveh oseb za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Enosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Enosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Enosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Dvosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Enosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Enosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Enosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Enosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Enosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Enosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Enosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Enosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Enosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Enosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Enosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Enosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Enosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Enosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Enosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Enosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Enosobno

stanovanje s kabineto v bližini centra, išče mirna stranka za 1. november. Cenja 600 din. Poljanjska hišnica ul. 2, Mirje.

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Visokošolec

doma srez Črnomelj, po primku Jurij, se naproša, da se zgleda še enkrat Tyrševa c. 31, kakor ponedeljek popoldne.

Gospodična

išče premožnega gospoda, ki bi ji pomagal iz denarne stiske. Resne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nujno«.

Dijakinja

sprejem kot sostanovalko. Naslov v vseh posl. Jutra.

Izgubljeno

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Revna žena

je izgubila denarnico z vsebino din 50 in listek od Bate od Brega do Bate Pošten najditelj naj odda v ogl. odd. Jutra.

Informacije

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Združenje mesarjev in klobasničarjev

v Ljubljani naznanja članom in cenj. oddam 1. oktobra 1940 do 1. maja 1941.

Živali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Spanjela

(bela-rjava) 8 tednov stara, prodaj. za dir. 400 v dobre lovske roke. Levstik, Litija 104.

Glasbila

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zamenjam

mali avto za klavir, novi radio ali zlatino. Ponudbe pod »Dobro avto« na ogl. odd. Jutra.

Stroji

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pisalni stroj

skoraj nov, velik Underwood, prodaj po zelo ugodni ceni. ABC, Medvedova 8.

INERIRAJ V „JUTRU“

300 din nagrade dobi, kdor preskrbi elegantno prazno ali opremljeno garconiero v sredi ali okoli mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »600 — 1000«.

INERIRAJ V „JUTRU“

300 din nagrade dobi, kdor preskrbi elegantno prazno ali opremljeno garconiero v sredi ali okoli mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »600 — 1000«.

INERIRAJ V „JUTRU“

300 din nagrade dobi, kdor preskrbi elegantno prazno ali opremljeno garconiero v sredi ali okoli mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »600 — 1000«.

INERIRAJ V „JUTRU“

300 din nagrade dobi, kdor preskrbi elegantno prazno ali opremljeno garconiero v sredi ali okoli mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »600 — 1000«.

INERIRAJ V „JUTRU“

300 din nagrade dobi, kdor preskrbi elegantno prazno ali opremljeno garconiero v sredi ali okoli mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »600 — 1000«.

INERIRAJ V „JUTRU“

300 din nagrade dobi, kdor preskrbi elegantno prazno ali opremljeno garconiero v sredi ali okoli mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »600 — 1000«.

INERIRAJ V „JUTRU“

300 din nagrade dobi, kdor preskrbi elegantno prazno ali opremljeno garconiero v sredi ali okoli mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »600 — 1000«.

INERIRAJ V „JUTRU“

300 din nagrade dobi, kdor preskrbi elegantno prazno ali opremljeno garconiero v sredi ali okoli mesta. Ponudbe na ogl. odd. J